

Miljö-och
byggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-08-28
MHN/2023:7

Reviderad delegationsordning

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer föreslagen delegationsordning.

Sammanfattning

I början av 2023 beslutades om en ny delegationsordning för Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nu finns behov av en revidering av densamma, främst med anledning av ny lagstiftning.

Ett helt nytt avsnitt har lagts in, 7.18, som behandlar åtgärder mot förorening från fartyg. Det är ett nytt tillsynsområde för nämnden. Alla fritidsbåthamnar, som har utrymme för fler än 25 fritidsbåtar ska ha en godkänd avfallshanteringsplan. Avfallshanteringsplanen ska skickas in till, och godkännas av, miljö- och hälsoskyddsnämnden. Har båtklubben inte en godkänd avfallsplan senast den 1 januari 2024 så kommer det leda till en sanktionsavgift. Lagstiftningen är inte direkt kopplad till miljöbalken varför beslut och tillsyn inte ryms inom nuvarande delegationspunkter. Underlaget är hämtat från SKRs mall.

Den 1 augusti 2023 trädde Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2023:5) om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel i kraft. I de nya föreskrifterna finns krav på att tillverkare, förädlare och importörer av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska anmäla sin verksamhet till kontrollmyndigheten för registrering. I punkterna 8.2.1 och 8.2.2 har tillägg gjorts som avser delegation för registrering och avregistrering av dessa typer av anläggningar.

Utöver detta har yttrandetyper som inkommer sällan lagts till och lagstiftning justerats.

Handlingar

Tjänsteskrivelse 2023-08-28
Förslag till delegationsordning

Åsa Bergström
Förvaltningschef

Mia Öhrnell
Administrativ chef

Beslutet expedieras till:
Enhetschefer

SOLNA STAD

Miljö- och hälsoskydds nämndens delegationsordning

SOLNA STAD

DELEGATIONSORDNING – antas av nämnden

Reglerar vad nämnden har uppdragit åt en tjänsteperson, enskild ledamot eller utskott att besluta om på nämnden vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dokumenttyp:	Delegationsordning
Giltighetstid:	Tills vidare
Beslutande organ:	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Beslutsdatum:	2023-02-21 § 14
Antagen till följd av lag:	Kommunallagen 6 kap. 44 §
Revisionsdatum:	2023-
Dokumentansvarig:	Förvaltningschef
Uppföljning:	Vid behov

Innehåll

Allmänt om delegering	4
Vidaredelegering	4
Begränsningar i delegering.....	4
Brådskande ärenden	5
Anmälan av delegationsbeslut till nämnd.....	5
Verkställighetsbeslut.....	5
Beslut som fattas utifrån av kommunstyrelsen antagna riktlinjer eller motsvarande	5
Delegationsförteckning	7
Ärenden gemensamma för samtliga nämnder.....	7
1. Personal.....	7
2. Ekonomi	7
3. Upphandling & inköp	8
4. Administrativa ärenden.....	9
5. Dataskyddsförordningen (GDPR)	12
Ärenden specifika för nämnden	14
6 Miljöbalkens område.....	14
7 Övrig reglering på miljöområdet.....	21
8 Livsmedelsområdet	30
9 Yttranden.....	36

Allmänt om delegering

Delegation innebär att nämnden överför beslutanderätt, och därigenom ger någon i uppdrag att fatta beslut åt nämnden i specifika ärenden. Enligt 6 kap 37 § kommunallagen (KL) kan en nämnd uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Beslutet gäller på samma sätt som om nämnden fattat beslutet och kan överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap KL. Vissa beslut kan överklagas genom förvaltningsbesvär inom ramen för aktuell speciallagstiftning.

I utövandet av delegerad beslutanderätt fungerar delegaten som ombud för nämnden. Vid utövande av sitt delegationsuppdrag träder således delegaten in i nämndens ställe. Varje delegat ansvarar för att fatta beslut utifrån gällande styrdokument och lagrum inom respektive område. Delegaten ska överlämna delegerat ärende till nämnden för avgörande om ärendets beskaffenhet påkallar det. Utöver de beslut som finns förtecknade i denna delegationsordning kan nämnden delegera beslutsrätten i enskilda ärenden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag.

Vidaredelegering

Om nämnden uppdrar åt förvaltningschefen att fatta beslut, får nämnden enligt 7 kap § 6 kommunallagen, överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd.

Begränsningar i delegering

Delegering får inte användas på ett sådant sätt att den rubbar nämndens övergripande ansvar för verksamheten. Enligt 6 kap. 38 § och 7 kap. 5 § kommunallagen får inte beslutanderätten delegeras i följande ärenden;

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden och vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.
5. Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras

Brådskande ärenden

Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ordföranden eller åt annan ledamot i nämnden att besluta i nämndens ställe i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Anmälan av delegationsbeslut till nämnd

Beslut som fattas med stöd av delegationsordningen ska anmälas till nämnden närmast följande sammanträde, detta avser samtliga delegationsbeslut även de som fattats med vidaredelegation. Anmälda delegationsbeslut redovisas under särskild paragraf i nämndens protokoll.

Delegaten har anmälningsskyldighet utifrån kommunallagens krav och nämndens beslut. Syftet med anmälningsskyldigheten är dels att tillgodose nämndens informations- och kontrollbehov, dels att se till att beslut vinner laga kraft.

Verkställighetsbeslut

Utöver delegationsbeslut fattas så kallade verkställighetsbeslut inom nämndens verksamhet. Verkställighetsbeslut är beslut som fattas regelmässigt och som är förberedande eller verkställande åtgärder. Dessa beslut kräver ingen delegation och kan fattas av olika befattningshavare inom nämndens verksamhetsområden.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av delegationsordningen och anmäls inte till nämnden.

Beslut som fattas utifrån av kommunstyrelsen antagna riktlinjer eller motsvarande

Kommunstyrelsen har antagit ett antal riktlinjer inom ett antal verksamhetsområden som även gäller för nämnderna. Beslut som fattas enligt dessa riktlinjer ska inte anmälas till nämnden som delegationsbeslut.

Förkortningar

KL Kommunallagen (2017:725)

FL Förvaltningslagen (2017:900)

OSL Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

TF Tryckfrihetsförordningen

LOU Lag om offentlig upphandling (2016:1145)

GDPR General Data Protection Regulation (dataskyddsförordningen)

MB Miljöbalk (1998:808)

FMH Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Förordningen (EG) 1223/2009

VitesL Lag om viten (1985:206)

SSL Strålskyddslagen (2018:396)

LTLP Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

LFAB Lag om foder och animaliska biprodukter (2006:805)

LIVSFS Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (2022:12)

LL Livsmedelslagen

LF Livsmedelsförordningen

LÅFF Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

FÅFF Förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg

Delegationsförteckning

Ärenden gemensamma för samtliga nämnder

1. Personal

Arbetsgivarens ansvar och hur arbetsgivaren ska agera i olika situationer regleras i den arbetsrättsliga lagstiftningen och i kollektivavtal. Det grundläggande synsättet och de värderingar som styr Solna stads sätt att som arbetsgivare förhålla sig gentemot sin personal återfinns i Solna stads HR-policy och HR-strategi samt övriga riktlinjer och anvisningar inom området Arbetsgivare och lön.

Förvaltningschefen har det övergripande ansvaret för ekonomi- och personalfrågor inom fastställda budgetramar. Det innebär rätt att utan särskild delegation besluta i ärenden som rör anställning, löner, arbetstidsförläggning, disciplinåtgärder och dylikt (utom för egen del).

2. Ekonomi

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
2.1	Beslut om att bokföringsmässigt avskriva fordringar. Åtterrapporering till nämnd sker i sammanfattande form.		Redovisningschef	Nej	
2.2	Beslut om avyttring av anläggningstillgångar.		Ekonomichef	Nej	

3. Upphandling & inköp

Upphandling sker enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och enligt av kommunstyrelsen antagna riktlinjer för inköp och upphandling. Samtliga verksamheter ska följa ingångna ramavtal.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
3.1	Beslut om att: - inleda upphandling - fastställa upphandlingsdokument upp till ett upphandlingsvärde av högst 2 000 000 kr		Förvaltningschef	Ja	
3.2	Beslut om att: - tilldela kontrakt - avbryta upphandlingen		Upphandlingschef	Nej	
3.4	Beslut om att underteckna upphandlat avtal upp till ett upphandlingsvärde av 2 000 000 kr eller mer		Ordförande och Förvaltningschef <u>tillsammans</u>	Nej	
3.5	Beslut om att underteckna upphandlat avtal till ett upphandlingsvärde under 2 000 000 kr		Förvaltningschef	Ja	

3.6	Beslut om att säga upp eller häva upphandlat avtal upp till ett upphandlingsvärde av högst 2 000 000 kr		Förvaltningschef	Ja	
-----	---	--	------------------	----	--

4. Administrativa ärenden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
Kommunallag, 2017:725 (KL)					
4.1	Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	6 kap, 39 § KL	Ordförande Ersättare: Vice ordförande	Nej	
4.2	Rätt att överklaga beslut eller dom avseende ärenden beslutade på delegation.	7 kap. 5 § KL.	Förvaltningschef	Ja	
4.3	Avge yttranden till länsstyrelse eller domstol i ärenden beslutade på delegation.	7 kap. 5 § KL.	Förvaltningschef	Ja	
4.4	Beslut om vidaredelegering av beslutanderätten till annan anställd i kommunen, i den mån beslutanderätt enligt denna delegationsordning delegerats till förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde.	7 kap. 6 § KL.	Förvaltningschef	Nej	

4.5	<p>Beslut om vidaredelegering av beslutanderätten till anställd i annan kommun under förutsättning att båda nedanstående kriterier är uppfyllda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beslutanderätten i ärendegruppen har delegerats till förvaltningschefen, och 2. beslutanderätten faller inom ramen för sådan verksamhet som regleras i ett samverkansavtal enligt. 	9 kap. 37 § KL	Förvaltningschef	Nej	
4.6	Teckna samverkansavtal och motsvarande med kommuner, landsting och motsvarande.		Förvaltningschef	Nej	
4.7	För nämndens räkning ta emot delgivning.		Förvaltningschef	Ja	
4.8	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol, andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag.		Förvaltningschef	Ja	
Offentlighets- och sekretesslag, 2009:400 (OSL)					
4.9	Beslut att avslå begäran att lämna ut allmän handling eller att lämna ut med förbehåll.	6 kap. 1-5 § OSL	Förvaltningschef	Ja	
4.10	Revidering av dokument- och informationshanteringsplaner för nämndens förvaltningsorganisation		Förvaltningschef	Ja	Efter samråd med stadsarkivet
Förvaltningslag, 2017:900 (FL)					
Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från FL, tillämpas den bestämmelsen istället (4 § FL).					
4.11	Bifalla, delvis bifalla eller avslå ansökan eller annan framställning		Förvaltningschef	Ja	

4.12	Beslut att förelägga den enskilde att avhjälpa en brist i en framställning, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för en prövning i sak.	20 § andra stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.13	Beslut att avvisa en framställning som är så ofullständig eller oklar att den inte kan tas upp till prövning.	20 § andra stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.14	Beslut att avskriva ett ärende från vidare handläggning om en ansökan/ framställning har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning.		Förvaltningschef	Ja	
4.15	Beslut att avslå en framställning om att avgöra ett ärende.	12 § första stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.16	Beslut att begära att den som anlitar ombud ska medverka personligen vid handläggningen av ett ärende.	14 § första stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.17	Beslut att ett ombud eller biträde som är olämpligt för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet.	14 § andra stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.18	Beslut att begära att ett ombud styrker sin behörighet genom en skriftlig eller muntlig fullmakt.	15 § första stycket FL	Förvaltningschef	Ja	

4.19	Beslut att förelägga part eller ombud att styrka ombudets behörighet genom en fullmakt.	15 § första stycket FL	Förvaltningschef	Ja	
4.20	Beslut att begära att en handling bekräftas av avsändaren.	21 § FL.	Förvaltningschef	Ja	
4.21	Rätta ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av skrivfel, räknefel eller annat liknande förbiseende.	36 § FL	Förvaltningschef	Ja	
4.22	Ändra ett beslut som meddelats om beslutet är felaktigt på grund av att det tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning.	37–39 § FL	Förvaltningschef	Ja	
4.23	Beslut att avvisa överklagande av beslut som kommit in för sent.	45 § FL.	Förvaltningschef	Ja	

5. Dataskyddsförordningen (GDPR)

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
5.1	Beslut om att utse dataskyddsombud.		Förvaltningschef	Nej	
5.2	Beslut gällande den registrerades tillgång av personuppgifter.	Artikel 15 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.3	Beslut gällande rätt till rättelse av personuppgifter	Artikel 16 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.4	Beslut gällande rätt till radering av personuppgifter.	Artikel 17 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	

5.5	Beslut gällande begränsning av behandling.	Artikel 18 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.6	Anmälningsskyldighet avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling.	Artikel 19 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.7	Beslut om rätt till dataportabilitet.	Artikel 20 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.8	Rätt att göra invändningar mot behandling.	Artikel 21 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.9	Beslut om personuppgiftsincident ska anmälas eller ej till tillsynsmyndighet eller registrerad.	Artikel 34–35 GDPR.	Förvaltningschef	Ja	
5.10	Teckna personuppgiftsbiträdesavtal med underbiträde.		Förvaltningschef	Ja	

Ärenden specifika för nämnden

6 Miljöbalkens område

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
	2 kap. De allmänna hänsynsreglerna				
6.1	Besluta i ärende gällande tillämpningen av de allmänna hänsynsreglerna.	2 kap. 2-9 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	6 kap. Miljöbedömningar				
6.2	Avge yttrande i fråga om en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra betydande miljöpåverkan.	6 kap. 24 och 30 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	7 kap. Skydd av områden				
6.3	Besluta i tillsynsärende gällande områden, djur- eller växtart över vilka kommunen har tillsyn.	7 kap. MB	Förvaltningschef	Ja	
6.4	Besluta i ärende om tillstånd och dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för naturreservat.	7 kap. 7 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.5	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskydds föreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden.	7 kap. 22 § MB	Förvaltningschef	Ja	

6.6	Besluta i anmälningssak om åtgärder inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen.		Förvaltningschef	Ja	
	9 kap. Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd				
6.7	Besluta i tillsyns- och prövningsärende för miljöfarlig verksamhet.	9 kap. 6 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.8	Besluta att en anmälningsskyldig verksamhet får påbörjas innan sex veckor har gått.	9 kap. 6 c § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.9	Besluta att anmälningsskyldig verksamhet inte får påbörjas vid sexveckorsfristens utgång utan först när nämndens beslut meddelats.	9 kap. 6 c § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.10	Besluta i tillsynsärende angående avloppsanordningar dimensionerade för högst 25 personekvivalenter.	9 kap. 7 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.11	Besluta i tillsynsärende om åtgärder för bekämpning av ohyra och andra skadedjur.	9 kap. 9 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.12	Beslut om åtgärder som behövs för att undanröja risken för smittspridning från sällskapsdjur eller objekt.	9 kap.14–15 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	10 kap. Verksamheter som orsakar				

	miljöskador				
6.13	Besluta i tillsynsärende angående vidtagande av avhjälpandeåtgärder. Delegationen avser även förekommande beslut inom ärendegruppen.	Äldre lydelse av 10 kap. MB	Förvaltningschef	Ja	
	14 kap. Kemiska produkter och biotekniska organismer				
6.14	Besluta i tillsynsärenden angående kemiska produkter och biotekniska organismer.		Förvaltningschef	Ja	
6.15	Besluta i ärenden om åtgärder avseende kosmetiska produkter.	Artiklar 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordningen (EG) 1223/2009. 2 kap. 34§ MTSF	Förvaltningschef	Ja	
6.16	Besluta om föreläggande eller förbud.	EU-förordningar, 26 kap. 30 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.17	Besluta i ärenden om tillsyn över utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerande ämnen.	Förordning (EGU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009	Förvaltningschef	Ja	

	15 kap. Avfall och producentansvar				
6.18	Besluta i ärende om dispens eller tillstånd.	15 kap. 25 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	22 kap. Förfarandet vid mark- och miljödomstolar i ansökningsmål				
6.19	Besluta om villkor av mindre betydelse som miljödomstol överlätit åt tillsynsmyndigheten att fastställa.	22 kap. 25 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	24 kap. Tillstånds giltighet, omprövning m.m.				
6.20	Besluta om att återkalla tillstånd, när verksamheten slutligt har upphört eller nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd,	MB 24 kap. 3 §	Förvaltningschef	Ja	
	26 kap. Tillsyn				
6.21	Besluta om föreläggande utan vite	26 kap. 9 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.22	Besluta om förbud utan vite	26 kap. 9 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.23	Ansöka om utdömmande av försuttet vite	6 § VitesL	Förvaltningschef	Ja	
6.24	Besluta att lämna föreläggande om att ordna grindar eller andra genomgångar.	26 kap. 11 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.25	Beslut att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägare eller nyttjanderättshavares namn och adress.	26 kap. 13 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.26	Beslut att sända föreläggande eller	26 kap. 15 § MB	Förvaltningschef	Ja	

	förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare till fastighet m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret.				
6.27	Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrade åtgärder.	26 kap 19 § tredje stycket MB	Förvaltningschef	Ja	
6.28	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.	26 kap. 21 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.29	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.	26 kap. 22 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.30	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verkningar istället ska utföras av någon annan och att utse någon att göra sådan undersökning, om kostnaden för	26 kap. 22 § MB	Förvaltningschef	Ja	

	undersökningen inte överstiger två basbelopp.				
6.31	Besluta att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd.	26 kap. 22 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.32	Besluta att beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.	26 kap. 26, 32 §§ MB	Förvaltningschef	Ja	
6.33	Besluta i ärenden enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB		Förvaltningschef	Ja	
6.34	Besluta om förbud i ärenden enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB		Förvaltningschef	Ja	
	27 kap. Avgifter				
6.35	Besluta om avgift för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt stadens taxa om avgifter inom miljöbalkens tillämpningsområde.	27 kap.1 § MB	Förvaltningschef	Ja	
6.36	Besluta om nedsättning av avgift eller eftersänkande av avgift i enskilt fall enligt vad som föreskrivs i stadens taxa.		Förvaltningschef	Ja	
	28 kap. Tillträde m.m.				
6.37	Besluta att meddela förbud att rubba	28 kap. 1§ och 5§	Förvaltningschef	Ja	

	eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökning.	MB			
6.38	Begära hjälp av Polismyndigheten för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra underökningar och andra åtgärder.	28 kap. 1 § och 8 § MB	Förvaltningschef	Ja	
	30 kap. Miljösanktionsavgifter				
6.39	Beslut om miljösanktionsavgift utom enligt punkt 6.40	30 kap. 3§ MB	Förvaltningschef	Ja	
6.40	Beslut om miljösanktionsavgift i köldmedieärende	30 kap. 3§ MB	Förvaltningschef	Ja	
	33 kap. Miljöskadeförsäkring och saneringsförsäkring				
6.41	Förelägga bidragsskyldig till miljöskadeförsäkring eller saneringsförsäkring att fullgöra sin skyldighet att bidra till försäkringarna.	33 kap. 4§ MB	Förvaltningschef	Ja	

7 Övrig reglering på miljöområdet

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
7.1 Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899)					
7.1.1	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning för vattentoalett.	13 §	Förvaltningschef	Ja	
7.1.2	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning.	13 §	Förvaltningschef	Ja	
7.1.3	Besluta om underrättelse till den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida.	27 §	Förvaltningschef	Ja	
7.1.4	Besluta i tillsyns- och prövningsärende angående avhjälpandeåtgärd.	28 §	Förvaltningschef	Ja	
7.1.5	Besluta i tillsyns- och prövningsärende angående lokal för hygienisk behandling, badanläggning, förskola eller annan lokal eller anläggning som avses paragrafen.	38 §	Förvaltningschef	Ja	
7.1.6	Besluta i ärenden om tillstånd att	39 § och Lokala	Förvaltningschef	Ja	

	hålla djur inom planlagt område.	miljö- och hälsoföreskrifter för Solna stad 1 §			
7.1.7	Meddela föreskrifter om begränsningar eller villkor för utövande av gatamusik på viss offentlig plats om det behövs för att hindra att olägenhet för människors hälsa uppkommer.	40 §	Förvaltningschef	Ja	
7.2 Förordning om områdesskydd (1998:1252)					
7.2.1	Besluta i ärende om dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för djur- och växtskyddsområde.	9 §	Förvaltningschef	Ja	
7.3 Lokala miljö – och hälsoskyddsföreskrifter för Solna stad					
7.3.1	Besluta i ärende om tillstånd att inom område med detaljplan hålla, nötkreatur, häst, get, får eller svin, pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, orm.	1 §	Förvaltningschef	Ja	
7.3.2	Besluta i ärende om tillstånd eller dispens att sprida naturligt gödsel, slam eller annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill område med detaljplan.	2 §	Förvaltningschef	Ja	

7.3.3	Meddela tillstånd för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.	3 §	Förvaltningschef	Ja	
7.3.4	Besluta om undantag från de lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.	9 §	Förvaltningschef	Ja	
7.3.5	Besluta om avgift för prövning av ansökan om tillstånd eller undantag, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt föreskrifterna.	10 §	Förvaltningschef	Ja	
7.4 Förordning om bekämpningsmedel (2014:425) Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)					
7.4.1	Besluta i anmälnings- och tillståndsärende.		Förvaltningschef	Ja	
7.4.2	Besluta i tillsynsärende.		Förvaltningschef	Ja	
7.5 Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter; NFS 2015:3					
7.5.1	Undantag från bestämmelserna i 1-3 §§ om särskilda skäl föreligger	4 kap 4 §	Förvaltningschef	Ja	

7.6 Naturvårdsverkets föreskrifter (2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor					
7.6.1	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor.		Förvaltningschef	Ja	
7.7 Förordning om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (2016:1128)					
7.7.1	Besluta i tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerande växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.		Förvaltningschef	Ja	
7.8 Förordning om kemiska produkter och biotekniska organismer (2008:245)					
7.8.1	Besluta i tillsynsärenden angående kemiska produkter och biotekniska organismer.		Förvaltningschef	Ja	
7.9 Förordning om kosmetiska produkter (2013:413)					
7.9.1	Besluta i ärenden om åtgärder avseende kosmetiska produkter	4§	Förvaltningschef	Ja	
7.10 Förordningen om PCB m.m. (2007:19)					
7.10.1	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar.		Förvaltningschef	Ja	
7.10.2	Besluta i tillsynsärende avseende		Förvaltningschef	Ja	

	PCB.				
7.11 Avfallsförordningen (2020:614)					
7.11.1	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om tillstånd till yrkesmässig transport och hantering av avfall.		Förvaltningschef	Ja	
7.11.2	Besluta i tillsynsärende och dispensärende om kompostering, nedgrävning eller annat återvinnande eller bortskaffande av avfall.		Förvaltningschef	Ja	
7.11.3	Besluta i ärende om dispens från utsorteringskraven avseende bygg- och rivningsavfall.		Förvaltningschef	Ja	
7.11.4	Besluta i ärenden avseende dispens från kravet på utsortering av bioavfall		Förvaltningschef	Ja	
7.11.5	Besluta i ärenden om dispens att skilja förpackningar från innehåll.		Förvaltningschef	Ja	
7.12 Lokala föreskrifter för Solna stads avfallshantering					
7.12.1	Besluta i ärende om anmälan om kompostering eller annat omhändertagande av kommunalt avfall på den egna		Förvaltningschef	Ja	

	fastigheten.				
7.12.2	Besluta i ärenden om ansökan om omhändertagande av latrin på egen anläggning.		Förvaltningschef	Ja	
7.12.3	Besluta i ärende om ansökan om dispens från skyldighet att lämna avfall till kommunen, vad gäller bestämmelser om kommunalt avfall.		Förvaltningschef	Ja	
7.12.4	Besluta i ärende om ansökan om utsträckt hämtningsintervall.		Förvaltningschef	Ja	
7.13 Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken					
7.13.1	Besluta att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.	1 kap. 2 § och 9 kap. 5 §	Förvaltningschef	Ja	
7.14 Strålskyddslagen (2018:396) samt Strålskyddsförordning (2018:506)					
7.14.1	Besluta i ärende gällande tillämpningen av 7 kap 1 § SSL.		Förvaltningschef	Ja	
7.14.2	Göra kontrollköp i syfte att få fram underlag för en dialog med en verksamhetsutövare	8 kap 5 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.14.3	Besluta om avgift.	Solna stads taxa för tillsyn inom Strålskyddslagens	Förvaltningschef	Ja	

		område och 10 kap. 4 § SSL			
7.14.4	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgift.	Taxa för tillsyn inom Strålskyddslagens område.	Förvaltningschef	Ja	
7.14.5	Besluta om föreläggande utan vite.	8 kap. 6 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.14.6	Besluta att begära upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.	8 kap. 4 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.14.7	Besluta om att omhänderta ett radioaktivt material eller teknisk anordning som innehåller ett radioaktivt ämne eller som kan alstra strålning.	8 kap. 8 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.14.8	Besluta om att delegationsbeslut inte ska gälla omedelbart.	10 kap. 3 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.14.9	Besluta att försegla fastigheter, byggnader, utrymmen och andra anläggningar samt tekniska anordningar	8 kap. 9 § SSF	Förvaltningschef	Ja	
7.14.10	Besluta om Polismyndighetens biträde vid tillsyn enligt lagen.	8 kap. 12 § SSL	Förvaltningschef	Ja	
7.15 Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)					

7.15.1	Besluta om föreläggande eller förbud utan vite.	7. Kap. 9 § och 12 § LTLP	Förvaltningschef	Ja	
7.15.2	Beslut om föreläggande avseende skyltning av rökfria miljöer.	6 kap. 2 § och 7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Förvaltningschef	Ja	
7.16 Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer					
7.16.1	Besluta i ärenden avseende sprängämnesprekursorer.	7, 8 §§	Förvaltningschef	Ja	
7.17 Lag (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner					
7.17.1	Besluta om föreläggande i ärenden gällande tillsyn	8, 9, 10 §§	Förvaltningschef	Ja	

7.18 Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och Förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg					
Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
7.18.1	Besluta om godkännande av en plan för mottagning och hantering av avfall från fartyg och frågor i anledning av sådant godkännande	3 kap. 9 § LÅFF	Förvaltningschef	Ja	
7.18.2	Besluta om avgift för tillsyn och prövning av godkännande av plan för mottagning och hantering av avfall från fartyg.	6 kap. 8 § 2 st. LÅFF Kommunens taxa.	Förvaltningschef	Ja	
7.18.3	Besluta i de tillsynsärenden som aktualiseras enligt lagen	6 kap. 5 b § 1 st. LÅFF	Förvaltningschef	Ja	
7.18.4	Besluta förena förelägganden enligt ovanstående punkt med vite upp till ett prisbasbelopp.	6 kap. 5 b § 2 st. LÅFF	Förvaltningschef	Ja	
7.18.5	Besluta om sanktionsavgift vid underlåtelse att se till att det finns en anordning för mottagning av avfall från fartyg.	8 a kap. 2 § FÅFF	Förvaltningschef	Ja	
7.18.6	Besluta om sanktionsavgift vid underlåtelse att upprätta eller inneha en godkänd avfallshanteringsplan	8 a kap. 3 § FÅFF	Förvaltningschef	Ja	

8 Livsmedelsområdet

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
8.1 Kontrollförordningen (EU) 2017/625					
8.1.1	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna.	Art 138, 2 c	Förvaltningschef	Ja	
8.1.2	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten.	Art 138, 2 d	Förvaltningschef	Ja	
8.1.3	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens.	Art 138, 2 e	Förvaltningschef	Ja	
8.1.4	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för.	Art 138, 2 g	Förvaltningschef	Ja	

8.1.5	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod	Art 138, 2 h	Förvaltningschef	Ja	
8.1.6	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod.	Art 138, 2 i	Förvaltningschef	Ja	
8.1.7	Besluta att registreringen för den berörda anläggningen återkallas tillfälligt eller slutgiltigt.	Art 138, 2 j	Förvaltningschef	Ja	
8.2 Livsmedelslagen (2006:804)					
8.2.1	Beslut i anledning av registrering av livsmedelsanläggning och kontaktmaterialanläggning.	2 § LIVSFS 2022:8. 1 § LIVSFS 2023:5	Förvaltningschef	Ja	
8.2.2	Beslut om avregistrering av livsmedelsanläggning och kontaktmaterialanläggning.	Artikel 10, punkt 2 i förordning (EU) 2017/625. 15 § livsmedelsförordningen (2006:813)	Förvaltningschef	Ja	

8.2.3	Beslut om att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet begära upplysningar och handlingar.	20 §	Förvaltningschef	Ja	
8.2.4	Meddela de föreläggande och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av lagstiftningen.	22 §	Förvaltningschef	Ja	
8.2.5	Besluta om omhändertagande av vara samt – om förutsättningar för det föreligger – låta förstöra varan på ägaren bekostnad.	24 § samt 34 § livsmedelsförordningen (2006:813)	Förvaltningschef	Ja	
8.2.6	Besluta att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LL	24 § tredje stycket LL, 34 § LF	Förvaltningschef	Ja	
8.2.7	Besluta om rättelse på verksamhetsutövarens bekostnad om denne inte fullgjort sina skyldigheter.	26 §	Förvaltningschef	Ja	

8.2.8	Besluta om att begära hjälp av polismyndigheten under de villkor som förutsätts i paragrafen.	27 §	Förvaltningschef	Ja	
8.2.9	Besluta om sanktionsavgift.	30 c § samt 39 a-g §§ livsmedelsförordningen (2006:813)	Förvaltningschef	Ja	
8.2.10	Förordna om att beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 §	Förvaltningschef	Ja	
8.3 Livsmedelsförordningen (2006:813)					
8.3.1	Besluta om skyldighet för de som sysslar med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl.	8 §	Förvaltningschef	Ja	
8.4 Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. Taxa för Solna stads offentliga kontroll av livsmedel.					
8.4.1	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av livsmedelsföretag samt om årlig kontrollavgift.	3-6 §§ och kommunens taxa	Förvaltningschef	Ja	
8.4.2	Besluta om kontrollfrekvens för livsmedelsföretag.	4 § LIVSFS 2023:2	Förvaltningschef	Ja	

8.4.3	Beslut om avgift för registrering.	11 §	Förvaltningschef	Ja	
8.4.4	Besluta om avgift för kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.	4 §	Förvaltningschef	Ja	
8.4.5	Besluta om avgift för kontroll efter klagomål och för uppföljande kontroll.	8-9 §§	Förvaltningschef	Ja	
8.4.6	Besluta om att sätta ned eller eftersänka avgiften.	18 § och kommunens taxa	Förvaltningschef	Ja	
8.4.7	Besluta att inte ta ut avgift om den sammanlagda kontrolltiden underskrider 30 minuter under ett och samma kalenderår.	18 § och kommunens taxa	Förvaltningschef	Ja	
8.4.8	Besluta om avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg.	5 § förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel	Förvaltningschef	Ja	
8.4.9	Besluta om avgift för importkontroll.	11-12 § förordning (2006:812) om avgifter.	Förvaltningschef	Ja	
8.5 Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (2022:12)					
8.5.1	Besluta om fastställande av faroanalys.	15 §	Förvaltningschef	Ja	
8.5.2	Besluta om fastställande av	21 §	Förvaltningschef	Ja	

	undersökningsprogram.				
8.6 Lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter					
8.6.1	Beslut att meddela föreläggande och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletterats av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas.	23 §	Förvaltningschef	Ja	
8.6.2	Beslut att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad.	25 §	Förvaltningschef	Ja	
8.6.3	Besluta om att begära hjälp av polismyndigheten under de villkor som förutsätts i paragrafen.	27 §	Förvaltningschef	Ja	
8.6.4	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.	33 §	Förvaltningschef	Ja	
8.7 Förordning om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter (2006:1165).					
Taxa för Solna stads offentliga kontroll av livsmedel					
8.7.1	Beslut om risk- och erfarenhetsklassificering av	3-6 §	Förvaltningschef	Ja	

9 Yttranden

	foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter samt beslut om årlig kontrollavgift.				
8.7.2	Besluta om avgift för den som anmäler en anläggning för verksamhet med foder eller animaliska biprodukter, eller driftansvarig, för registrering.	14 §	Förvaltningschef	Ja	
8.7.3	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.	12 §	Förvaltningschef	Ja	
8.7.4	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften när det finns särskilda skäl.	11 §	Förvaltningschef	Ja	
8.7.5	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften under de förutsättningar som anges i kontrollförordningen 625/2017.	Kontrollförordningen (EU) 625/2017	Förvaltningschef	Ja	
Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Möjlighet till vidaredelegering	Kommentar
9.1	Avge yttrande till statlig myndighet inom miljöbalkens, strålskyddslagens och Lag om tobak och liknande produkters	MB SSL LTLP	Förvaltningschef	Ja	Gäller under förutsättning att ärendet inte omfattas av

	områden.				delegering enligt punkten 9.5 eller 9.6
9.2	Avge yttrande till statlig myndighet inom livsmedelslagstiftningens områden.	Livsmedelslagstiftning	Förvaltningschef	Ja	
9.3	Avge yttrande till kommunal nämnd i ärenden om bygglov, rivningslov, marklov, strandskydd samt röjning av vegetation och andra åtgärder som kan påverka växt- och djurlivet samt ärenden i naturreservat och Nationalstadsparken..		Förvaltningschef	Ja	
9.4	Avge yttrande till kommunal nämnd i ärenden där enkelt planförfarande tillämpas.		Förvaltningschef	Nej	
9.5	Avge yttrande avseende tillstånd till länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, mark- och miljödomstol eller mark- och miljööverdomstol vid prövning eller ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, verksamheter som orsakar miljöskador,		Förvaltningschef	Ja	

	vattenverksamhet eller enligt miljöbalken 12 kap 6 §				
9.6	Avge yttrande avseende tillsyn till länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, mark- och miljödomstol eller mark- och miljööverdomstol i ärenden som rör miljöfarlig verksamhet, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet eller enligt miljöbalken 12 kap 6 §		Förvaltningschef	Ja	
9.7	Avge yttranden till kommunal nämnd i frågor om enskilda och kommunala hygieniska och offentliga lokaler		Förvaltningschef	Ja	
9.8	Avge yttrande till kommunal nämnd i frågor om tillstånd till försäljning av alkoholhaltiga drycker		Förvaltningschef	Ja	
9.9	Avge yttrande till polismyndigheten i frågor om tillstånd och anmälan		Förvaltningschef	Ja	
9.10	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om allmänna sammankomster, offentliga tillställningar,		Förvaltningschef	Ja	

	bullrande verksamheter och likande verksamheter				
9.11	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende som tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse		Förvaltningschef	Ja	
9.12	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om dispens för djurhållning och gödselhantering.	Förordning om miljöhänsyn i jordbruket (1998:915), 9 §	Förvaltningschef	Ja	

Miljö- och
byggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-08-24
MHN/2023:25 (Lex)
MHN/2023-1702 (Ecos)

Samrådsyttrande, detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18 MHN/2023-1702 (Ecos)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt eget samrådsyttrande och överlämnar det till byggnadsnämnden.

Sammanfattning

Detaljplanen innebär att ett nytt bostadskvarter med cirka 180 lägenheter och en förskola uppförs vid Armégatan i Huvudsta. Marken, som tillhör Solna stad, är idag grusparkering, gräsytor och skogsbryn. Ett tiotal värdefulla träd tas ned för att genomföra planen. Husen har utformats för att möjliggöra ekologiska spridningsvägar mellan dem och att samtidigt skärma trafikbuller.

Miljö- och klimatenheten anser att:

- Planen och projektet ska fortsätta att minimera negativ påverkan på träd, natur och spridningsvägar, samt säkerställa återställande och kompenserande åtgärder enligt naturvärdesinventeringens förslag, liksom skyddsåtgärder för träden under byggtiden.
- Växtbäddar och skelettjordar för dagvattenhantering ska utformas nedsänkta och med ytlig tillrinning. Anläggningar för trafikdagvatten bör förses med biokol och projektet behöver säkerställa att de gröna taken anläggs på sådant sätt att de inte kräver gödsling.
- Dagvattenutredningen behöver förtydligas, bearbetas och ses över i några avseenden.
- Det ska tydliggöras om planen vid skyfall kan riskera att leda till ökad översvämning utanför planområdet och riskfrågan vid skyfall behöver belysas för gångtunneln.
- Projektet ska ha inriktningen att helt uppfylla förväntningarna om god ljudmiljö enligt stadens policy På väg mot ett hållbart Solna. Projektet är på god väg.
- En planbestämmelse ska införas som säkerställer bra placering av luftintag för ventilation.
- Spridningsberäkningar för luft ska utföras inför granskningsskedet. Därvid bör gatuvegetationens påverkan på luftomblandning och halter utredas och lämplig utformning väljas.
- Hela förskolegården ska:
  - uppfylla bullerkraven för pedagogisk verksamhet, lek och vila, och det ska redovisas hur det kan uppfyllas.
  - ha god luftkvalitet, där föroreningshalterna understiger miljökvalitetsmålets riktvärden och nedre utvärderingströskeln för kvävedioxid dygnsmedelvärde.
- Det ska redovisas hur förskolegården ska kunna utformas för att alla barn ska få sina behov av rörelse och motorisk utveckling tillgodosedda.
- Risker för störningar från verksamheten vid Arméupplaget ska redovisas och förebyggas.
- Ljudisoleringen mellan bostäder och lokaler ska anpassas för att förebygga störningar.
- Kompletterande jord- och grundvattenprovtagning av klorerade alifater behöver utföras.

- Då exploateringen sker på mark som ägs av Solna stad ska särskilt högt ställda mål och åtgärder för ett hållbart byggande och en god livsmiljö inarbetas i projektet.

1. Bakgrund

Förslag till detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18 är på samråd under tiden den 28 juni till den 14 september 2023.

Samrådsförslagets planbeskrivning och plankarta bifogas. Underlagsutredningar finns på stadens webbplats, www.solna.se, ”Tyck till om planer”, ”Planer på samråd”.

2. Planförslaget

Detaljplaneområdet ligger vid Armégatan i Huvudsta, i södra delen av Solna. Detaljplanen möjliggör byggandet av ett nytt bostadskvarter med förskola och lokaler i bottenplan. Garage planeras under kvarteret. Anslutande del av Armégatan utformas med särskilt fokus på gående och cyklister. Byggnaderna rymmer cirka 180 lägenheter och fyra förskoleavdelningar. Lokalerna för centrumändamål placeras mot Armégatan i söder och gångstråket i öster. I planbeskrivningens syfte anges även att bebyggelse och omvandling ska anpassas så att planområdet stärker spridningsmöjligheter för djur- och växtliv.

Planområdet utgörs idag av en grusad parkering, ett skogsbryn samt gräsytor med ytterligare några fristående träd. Marken tillhör Solna stad. Även intilliggande del av Armégatan ingår i planområdet.

Genomförandet av detaljplanen har i planarbetet antagits inte medföra betydande miljöpåverkan, varför ingen miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram. Underlagsutredningar har tagits fram för aktuella frågor.

Nedan belyses planens miljö- och hälsopåverkan ur miljöövervakningsperspektiv.

2.1 Naturvärden, biologisk mångfald, spridningsvägar – planförslaget

Norr om planområdet ligger ett skogsområde som är en del i ett öst-västligt grönstråk. Skogens bryn ligger delvis inom planområdet. Söder om planområdet och Armégatan ligger ytterligare ett grönstråk, med skog och park, som sträcker sig ned mot Ulvsundasjön. Båda stråken utgör delar av Solnas gröna infrastruktur inom Huvudsta.

Kvarteret har i förslaget utformats med öppning mellan husen, åt söder och norr, mellan de två gröna stråken. Ett syfte är att därigenom spara ekologiska spridningspassager mellan byggnaderna. Likaså sparas ett mellanrum mellan det nya kvarterets västligaste byggnad och befintligt bostadshus i väster (Styckjunkaren 4). Gångtunneln under Armégatan behålls även. Skyddsbestämmelser för några värdefulla träd inom förskolegården har lagts in i plankartan.

En naturvärdesinventering (NVI) av planområdet och närmast intilliggande skogsmark i norr har genomförts. Skogsmarken har klassats som ”påtagligt naturvärde” och utgör värdefull livsmiljö för flera olika artgrupper, i synnerhet arter knutna till gamla tallar. Den föreslagna exploateringen kommer medföra ett intrång i befintligt blandskogsbryn och ett tiotal värdefulla träd kommer enligt planbeskrivningen att behöva avverkas för att genomföra detaljplanen. Enligt NVI:n kommer bebyggelsen i huvudsak att uppföras på mark med låga naturvärden.

NVI:n beskriver att de ekologiska spridningssambanden idag är påverkade av bebyggelse och vägar som utgör barriärer i landskapet, samt att uppförande av ny bebyggelse i området riskerar att försvaga spridningssambanden till omgivande naturmiljöer ytterligare. NVI:n föreslår en rad skydds- och kompensationsåtgärder för att mildra negativ påverkan och stärka de ekologiska

funktionerna. Exempel är att minimera antalet träd som behöver tas ned, vidta skyddsåtgärder för träd under byggtiden, plantera nya inhemska träd och buskar för att gynna spridningsfunktionen.

2.2 Dagvattenhantering – planförslaget

Dagvattenutredningen föreslår att regnbäddar och skelettjordar anläggs för att fördröja och rena dagvattnet från planområdet. Enligt utredningens beräkningar ökar näringsämnet fosfor något för kvarteretsmarken jämfört med idag. Utredningens bedömning är ändå att med föreslagna dagvattenåtgärder och ett grönt tak utan gödslingsbehov kan detaljplanen bidra till en förbättrad möjlighet för Mälaren-Ulvsundasjön att uppnå MKN.

2.3 Skyfallshantering – planförslaget

Enligt dagvattenutredningen kommer alla lågpunkter som nu finns i det planerade bebyggelseområdet att försvinna med den planerade höjdsättningen av kvarteret. Gångtunneln under Armégatan kommer fortsatt att vara en lågpunkt som översvämmas vid skyfall, men genom höjdsättning av tillrinningsområdet föreslår dagvattenutredningen att de stående vattennivåerna vid skyfall ska minimeras för att begränsa påverkan på framkomligheten för gående.

2.4 Mark och grundvatten – planförslaget

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts inom planområdet. I några jordprover har kvicksilver, PAH-H och alifater (lösningsmedel) påträffats i halter överstigande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM). I ett jordprov har även tetrakloreten detekterats i låga halter. Alla provpunkter där föroreningar påträffats bedöms ligga inom område och djup som kommer schaktas ur inför byggnationen. Med undantag för klorerade alifater har provtagning genomförts i underliggande jordlager som visar att föroreningen är avgränsad i djupled.

I grundvattnet har förhöjda halter av klorerade alifater, PFAS-11 och en del metaller påträffats i låga halter.

2.5 Trafikbuller – planförslaget

Bullerutredningen för detaljplanen visar att trafikbullernivåerna blir upp emot 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasader mot Armégatan och delar av gavlarna, medan fasader mot gårdar får högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå. På gårdarna kan uteplatser ordnas som uppfyller kraven om högst 50 dBA ekvivalent och högst 70 dBA maximal ljudnivå. Utredningen visar att det är möjligt att bygga bostäder som uppfyller trafikbullerförordningen. Plankartan har försetts med planbestämmelser som ska säkerställa att förordningen uppfylls.

Bullerutredningen visar även att det är möjligt att ordna en bättre ljudmiljö för de boende än vad som är minimikraven enligt förordningen, med hjälp av utformning, bättre ljudisolering, lägenhetslösningar och balkonglösningar med täta räcken och ljudabsorbenter i tak.

Byggnaderna har getts L-form för att skärma trafikbullret från Armégatan. Stora delar av gårdarna bullerskyddas därmed av byggnaderna, men den ej helt slutna kvarterensformen släpper ändå in en del buller till förskolegården och bostadsgården.

2.6 Vibrationer – planförslaget

En planbestämmelse reglerar att vibrationer inte överstiger 0,3 mm/s. Enligt bullerutredningen visar mätningar och beräkningar av vibrationer att de komfortvägda markvibrationerna i området för de planerade byggnaderna inte överstiger 0,1 mm/s.

2.7 Verksamhetsbullen – planförslaget

Öster om planområdet ligger ”Arméupplaget”, vilket enligt planbeskrivningen är stadens område för bearbetning av massor. Enligt planbeskrivningen ska infarten till upplaget flyttas, då den idag går genom planområdet, och på lång sikt anges att upplaget ska flyttas från platsen.

2.8 Luftkvalitet – planförslaget

Luftutredningen visar att inom hela planområdet uppfylls idag samtliga miljökvalitetsnormer (MKN) och de flesta av miljökvalitetsmålets riktvärden för luftkvalitet. Inom planområdet överstigs riktvärdet för kvävedioxid (NO₂) timmedelvärde väster om den planerade nya bebyggelsen, på Armégatan vid befintliga bostäder i kvarteret Styckjunkaren 4. Dygnsmedelvärdet för kvävedioxid, där riktvärde saknas, ligger inom den nedre utvärderingströskeln, både intill Styckjunkaren 4 och vid det planerade västra huset i den aktuella detaljplanen. Längre åt väster, utanför detaljplanen, ligger halterna inom den övre utvärderingströskeln, det vill säga i intervallet precis under MKN.

Till samrådet har inga nya spridningsberäkningar gjorts, men bedömningar. Den nya bebyggelsen i detaljplanen ger ett mer slutet gaturum än idag, vilket bedöms leda till höjda halter av såväl kvävedioxid som partiklar. Enligt utredningen bedöms MKN inte komma att överskridas efter nybyggnationen, medan riktvärde för partiklar (PM10) väntas överstigas. Utredningen rekommenderar att tilluften till ventilationen inte tas från fasader mot Armégatan. Vidare föreslås att spridningsberäkningar för utbyggnadsförslaget görs i det fortsatta planarbetet, för att säkerställa att PM10-halterna på hela förskolegården understiger miljökvalitetsmålets riktvärden.

2.9 Förskola och förskolegård – planförslaget

Förskolan planeras i det västra husets två nedersta våningar, varav den nedersta våningen breder ut sig över del av gårdsytan, utanför övriga våningar. Taket på den utskjutande bottenvåningen planeras som gård för förskolans övre våning. Hela gården väster/norr om byggnaden utgör en separat förskolegård. Planbeskrivningen anger att förskolegårdens yta blir 1 100 m², och att det ger omkring 12,5 m² per barn. Det kan jämföras med Boverkets rekommendationer om minst 3 000 m² total gårdsyta och 40 m² per förskolebarn (”Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö”, Boverket 2015).

3. Miljö- och klimatsenhetens bedömning

Miljö- och klimatsenheten (MKe) delar plan- och geodataenhetens bedömning att genomförandet av planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan.

3.1 Naturvärden, biologisk mångfald, spridningsvägar – bedömning

Genomförandet av detaljplanen kommer att minska bredden på det värdefulla grönområdet i norr genom att träd fälls och naturmark tas i anspråk för anläggning och bebyggelse. Påverkan på träd och mark kommer att sträcka sig även utanför huskroppar och garage, eftersom markarbeten och byggnation kräver utrymme. MKe anser att det är viktigt att minimerande, skyddande, återställande och kompenserande åtgärder utförs. Därvid stöder MKe NVI:ns förslag till skydds- och kompensationsåtgärder och anser att det är viktigt att dessa inarbetas i projektet och genomförs, inte minst åtgärderna för att stärka spridningsmöjligheterna mot öst/sydost utanför detaljplanen. Vid kvantifiering av återställnings- och kompensationsåtgärder föreslår MKe att snittarean av de trädstammar som kommer att fällas beräknas och jämföras med beräknad snittarean för nyplantering, enligt Alnarpsmodellen (utan avdrag för skador). Inriktningen bör vara att de sammantagna åtgärderna ska överträffa förlusterna, eftersom tidsaspekten för gamla träd inte helt kan kompenseras.

MKe välkomnar detaljplanens skyddsbestämmelser för träd på förskolegården och föreslår att formuleringen kompletteras med ordet ”dokumenterat” i samband med undantagen för riskträd och sjuka träd. Det har vid tillämpning i andra planer framkommit att det skulle underlätta handläggningen av ärenden.

I naturytan i västra delen av planområdet står en solitär ek. MKe vill poängtera att det är viktigt att bevara och under byggtiden skydda denna ek och dess rotsystem och krona. Säkerställ redan inför granskningsskedet att markområdet för teknisk anläggning (nätstation) och andra mark- och anläggningsarbeten, så som schakttytor för exploateringen, ligger utanför buffertzonen för eken. Samma försiktighet bör även gälla andra träd som ska sparas. Anvisningar om skyddsåtgärder för träden under byggtiden behöver redovisas innan detaljplanen antas. Detta ska förebygga att missuppfattningar och misshandling uppstår som kan leda till att träd som avses bevaras ändå fälls i byggskedet eller när allt står klart.

MKe instämmer i NVI-rapportens bedömningar och beskrivningar. MKe bedömer att kvarterets öppning åt norr och söder, mellan byggnaderna, samt mellanrummet mellan planens västra byggnad och de befintliga bostadshusen väster om planen, kan bli till nytta för att upprätthålla det ekologiska spridningssambandet mellan grönområdet norr respektive söder om detaljplanen, i första hand för flygande djur. Öppningen i kvarteret är väl placerad mitt för det södra grönområdet. Även gångtunneln under Armégatan bedöms vara till nytta för spridningssambanden, genom att den kan utgöra en möjlig spridningspassage för vissa icke flygande djur. Utformningen och växtinnehåll i de olika öppningarna är av stor betydelse för hur pass väl de kommer att fungera som spridningsvägar för olika arter. Trots allt kommer den nya bebyggelsen att smalna av dagens spridningsväg mellan det norra och södra grönstråket, för arter som inte flyger ovanför byggnaderna.

3.2 Dagvattenhantering – bedömning

Genom att den del av Armégatan som avses byggas om och förses med dagvattenrening ingår i planområdet kan visas att detaljplanen som helhet beräknas ge en minskning av fosforbelastningen till recipienten Ulvsundasjön, trots att beräkningarna för kvarteretsmarken visar en liten ökning. MKe anser att det är en bra lösning att inkludera gatan, då det är särskilt angeläget att rena trafikdagvatten och att åtgärderna föredömligt ingår i exploateringsprojektet.

MKe stöder dagvattenutredningens förslag till dagvattenreningsåtgärder och förordar nedsänkta växt-/regnbäddar och skelettjordar samt ytlig avledning av dagvattnet till dessa, så att hela potentialen av anläggningarnas renande och fördröjande förmåga tillvaratas. MKe förordar att de skelettjordar som ska ta emot dagvatten från körytor anläggs med biokol, för optimerad rening av de ämnen som släpps ut från fordonen. MKe anser att det behöver säkerställas i projektet att de gröna taken i enlighet med förslaget utförs som tjocka gröna tak, som inte kräver gödsling, och att de inte byts ut mot tunna gröna tak som kräver gödsling.

MKe vill uppmärksamma om att när det gäller näringsämning, så som fosfor, är miljö kvalitetsnormernas krav för vattenförekomsten Mälaren-Ulvsundasjön att god status ska uppnås, även om den morfologiska statusen har bestämts till att endast nå måttlig status. Detta behöver förtydligas i dagvattenutredningen. Vidare innebär det ett krav på att utsläppen av näringsämnen och föroreningar till recipienten Ulvsundasjön ska minska, för att god ekologisk status med undantag av morfologin ska uppnås. Det är således inte bara icke-försämrings-kravet som gäller för till exempel fosfor. Det behöver förtydligas i utredningens beskrivning av kraven. Varje detaljplan inom Mälaren-Ulvsundasjöns avrinningsområde behöver leda till minskad föroreningsbelastning till recipienten, för att sägas bidra till att miljö kvalitetsnormerna kan följas. Dagvattenutredningen och projektet behöver se det som en utgångspunkt.

I dagvattenberäkningarna har parkeringsytans markanvändning naturligt nog angetts som parkering. Det bör dock betänkas att parkeringsytan idag är grusad och därför inte ogenomsläpplig med avseende på dagvatten. Det kan därför hända att den idag inte ger lika stort bidrag till föroreningsbelastningen till recipienten som beräknat, och att nuvarande belastning från parkeringsytan därmed är överskattad. För kvartersmarken kan det i sin tur medföra att minskningen av olika ämnen inte blir så stor som beräknat och att ökningen av fosfor blir större än beräknat. Detta bör ses över i den fortsatta planeringen. MKE vill uppmärksamma om att kvartersmarkens dagvattenberäkningar har utförts för 5-årsregn i stället för som brukligt 10-årsregn. Detta bör ses över i det fortsatta planarbetet.

MKE har med belåtenhet noterat att flera antaganden för beräkningarna har gjorts i syfte att inte överskatta reningseffekten i beräkningsresultaten. MKE vill påminna om att vid genomförandet ska dagvatten från samtliga ytor renas, även de som av ovanstående skäl inte har inkluderats i beräkningarna. Naturmark kan därvid i normalfallet anses ha fullgod rening i sig själv och kräver då inte ytterligare rening. MKE anser att utredningens resonemang verkar rimligt, om att utsläppet av fosfor från de gröna taken troligtvis inte blir så höga som enligt beräkningarna, förutsatt att tjocka gröna tak som ej kräver gödsling väljs. MKE välkomnar att dagvattenutredningen beskriver behovet av underhåll och skötselplaner för dagvattenanläggningarna.

3.3 Skyfallshantering – bedömning

MKE anser att dagvattenutredningens förslag att minimera tillrinningen till gångtunneln är bra. Det är nog ofrånkomligt att det ändå kommer att samlas vatten i denna lågpunkt vid skyfall. MKE antar att det får betraktas som acceptabelt, men anser att frågan om risk för människor bör belysas. Det behöver också tydliggöras huruvida detaljplanen, genom att bygga bort lågpunkter, vid skyfall bidrar till ökad översvämning utanför detaljplanen.

3.4 Mark och grundvatten – bedömning

Klorerade alifater är lättflyktiga och kan ta sig in i byggnader, till exempel via rörgenomföringar och sprickor i tätskikt. Även vid relativt låga föroreningshalter i mark och grundvatten kan hälsoskadliga halter i luften ansamlas i byggnader. Förekomsten av klorerade alifater inom och i anslutning till planområdet behöver därför tas på allvar.

Den halt av klorerade alifater som påträffats i jord och grundvatten inom planområdet är låg, men för att med säkerhet kunna säga att föroreningen inte utgör ett hinder för byggnation av bostäder och förskola behöver föroreningens omfattning utredas närmare. Kompletterande provtagning av jord och grundvatten behöver därför utföras och det behöver ske i samråd med miljöskyddsmyndigheten.

3.5 Trafikbuller – bedömning

Flera studier visar på negativ hälsopåverkan även vid bullernivåer som är lägre än vad trafikbullerförordningen tillåter. Detta understryker vikten av att skapa så goda ljudmiljöer som möjligt för de boende och för förskolebarnen, och inte stanna vid att endast uppfylla lagkraven, vilket inte skulle säkerställa en hälsosam ljudmiljö. Det är föredömligt att planbeskrivningen uttrycker att det inte är stadens avsikt att förlägga de enkelsidiga smålägenheterna mot Armégatan för att därigenom uppfylla trafikbullerförordningen.

Med bullerutredningens förslag till bullerskyddsåtgärder utöver vad lagen kräver, och med de lägenhetslösningar som presenteras som exempel i utredningen, är projektet nära att uppnå

förväntningarna enligt stadens policy ”På väg mot ett hållbart Solna”. MKe ser detta som god planering och anser vidare att projektet ska ges inriktningen att helt uppfylla förväntningarna enligt stadens policy. Med ytterligare ett fåtal åtgärder kan samtliga sovrum ges en ljuddämpad sida (högst 55 dBA) och stadens policy följas. I några fall kan en teknisk lösning som ger en tyst vädringsmöjlighet väljas.

3.6 Vibrationer – bedömning

MKe bedömer att det är tillfredsställande att markvibrationerna i området inte överstiger 0,1 mm/s, då den nivån i byggnaderna skulle innebära att vibrationerna inte kommer att orsaka störningar, eftersom känslströskeln för vibrationer ligger på 0,1–0,3 mm/s och störningar riskerar att uppkomma vid återkommande vibrationer på över 0,1 mm/s.

3.7 Verksamhetsbuller – bedömning

MKe bedömer att om verksamhet inom Arméupplaget kan komma att fortsätta efter att de nya bostäderna är uppförda kan det finnas risk för störningar för de boende. Buller från verksamheten, buller från transporter till och från verksamheten, damning, lukt, ljus etc kan orsaka störningar. Detta behöver klarläggas i det fortsatta planarbetet och störningar förebyggas.

3.8 Luftkvalitet – bedömning

MKe instämmer i luftutredningens rekommendationer och anser att dessa ska följas i det fortsatta planarbetet. Inför granskningsskedet behöver spridningsberäkningar för luft utföras, där den planerade bebyggelsen tas med. En planbestämmelse behöver införas som säkerställer att luftintag för ventilation görs där luftkvaliteten är som bäst, och inte mot Armégatan.

Träd och grönska i gaturum ger många fördelar, och med avseende på luftkvalitet kan växter ta upp partiklar och andra föroreningar och därigenom ge rening av luften. Enligt studier kan dock träd i gaturum leda till försämrade utvädring av luftföroreningar i gaturummet och därigenom bidra till högre halter av partiklar och kvävedioxid. Denna aspekt bör utredas i samband med spridningsberäkningarna för detaljplanen, och behov av anpassningar av växtligheten i gaturummet redovisas.

3.9 Förskola och förskolegård – bedömning

Luftkvalitet: Små barn är extra känsliga för luftföroreningar. Det är därför väsentligt att hela förskolegården får god luftkvalitet. MKe anser att miljökvalitetsmålets riktvärden ska understigas och även nedre utvärderingströskeln för NO₂ dygnsmedelvärde. Luftkvaliteten på förskolegården kan inte avgöras utan nya spridningsberäkningar där planerade byggnader ingår.

Buller: Små barn är extra känsliga för bullerstörningar. Omkring en tredjedel av förskolegården beräknas få ekvivalenta trafikbullernivåer som överstiger 50 dBA, och uppfyller därmed inte bullerkraven för pedagogisk verksamhet, lek och vila. I den fortsatta planeringen behöver visas hur hela förskolegården ska uppfylla bullerkraven. Det bör undersökas om bullerskydd på lämplig plats kan åstadkomma detta.

MKe bedömer att det är fördelaktigt från störningssynpunkt för de boende att förskolegården är separat och inte en del av bostadsgården. Det kan ändå inte uteslutas att boende som vistas i sina bostäder dagtid kan komma att bli störda av ljud från barnens lek och skrik på förskolegården.

Exploateringsprojektet bör beakta risken för störning mellan verksamheterna i de nedre våningarna (förskola och andra lokaler) och boende i våningen ovanför. MKe anser att ljudisoleringen i tak/golv mellan bostäder och alla slags lokaler ska anpassas för att förebygga störningar.

Storlek: Då förskolegården är mindre än vad Boverket rekommenderar är det viktigt att utforma den väl och så långt möjligt fylla de behov som ligger till grund för rekommendationerna. I den fortsatta planeringen behöver studeras och visas hur förskolegården ska kunna utformas för att alla barn ska få sina behov av rörelse och motorisk utveckling tillgodosedda. Gården är viktig för barnens utveckling även när gården fördelaktigt nog angränsar till ett grönstråk med fin skog.

Den yteffektiva lösningen att nyttja tak som förskolegård innebär samtidigt vissa begränsningar i utformning av denna del av gården. Det blir då viktigt att dimensionera konstruktionen så att bärighet finns för de anordningar som behövs för lek och variation av gården.

3.10 Hållbart byggande – bedömning

Då exploateringen sker på mark som ägs av Solna stad har MKe en förväntan om särskilt högt ställda mål och åtgärder för ett hållbart byggande och en god livsmiljö.

MKe vill uppmuntra till ytterligare störningsförebyggande åtgärder med avseende på buller, i enlighet med På väg mot ett hållbart Solna och bullersynpunkterna ovan. MKe vill också uppmuntra till att de ekologiska spridningsvägarna ska utformas så väl som möjligt och att återställning och kompensation ska ske. Bostadsgårdens södra del ser ut att i skisserna vara mycket hårdgjord. MKe rekommenderar att söka införa mer grönska där, både för spridningsfunktionen och upplevelsen, och kanske fler funktioner som dagvattenhantering.

MKe vill uppmuntra projektet att möjliggöra installation av solceller med genomtänkt planering av byggnadernas detaljer, så att inte solceller i stor utsträckning hindras genom hur placeringen av andra tekniska installationer görs. MKe vill uppmärksamma om att studier visar att solceller och gröna tak kan vara en god kombination, då gröna tak har visat sig minska risken för överhettning av solceller. MKe vill också uppmärksamma om att gröna tak bidrar till ett jämnare inomhusklimat, utöver nyttan för dagvattenhantering, vilket är en positiv egenskap med tanke på de värmeböljor som kan väntas i framtiden. Ju tjockare grönt tak desto mer utjämnande effekt kan det väntas få. Fjärrkyla nämns i projektet. Fjärrkyla kan eventuellt leda till ökad energianvändning till en början, men kan på sikt eventuellt leda till minskad energianvändning genom att de boende inte använder separata luftkonditioneringsanläggningar som är ännu mer energikrävande. Utjämnning av inomhustemperaturen kan ge ett minskat behov av att öppna fönster mot en bullrig omgivning, vilket kan ge positiva effekter för den upplevda ljudmiljön.

Karolina Ernarp
Biträdande förvaltningschef

Veronica Gelland Boström
Kommunekolog

Solna stad

Planbeskrivning

Miljö- och byggnadsförvaltningen

Anton Karlsson

Sid 1 (28)

2023-06-13

PLAN.2021.15

Samrådshandling

Planbeskrivning

Detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18
inom stadsdelen Huvudsta upprättad i maj 2023

Illustration av bebyggelseförslaget, sett från Västra skogens torg.

Planens syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra uppförandet av ett nytt bostadskvarter med förskola och lokaler i bottenplan. Lokalerna i bottenplanet ska vända sig mot och aktivera Armégatan samt gång- och cykelstråket öster om kvarteret. Planen syftar även till att omvandla del av Armégatan med fokus på gående och cyklister. Bebyggelse och omvandling ska även anpassas så att planområdet stärker spridningsmöjligheter för djur- och växtliv.

Förslaget innehåller ny bebyggelse som omfattar totalt cirka 17 700 kvm BTA, om cirka 180 lägenheter, en förskola med fyra avdelningar och ett antal lokaler för centrumändamål.

Handlingar

Utöver denna planbeskrivning hör till detaljplanen en plankarta med bestämmelser. Dessutom har som underlag till detaljplanen följande handlingar tagits fram:

- grundkarta
- fastighetsförteckning
- undersökning om betydande miljöpåverkan

- illustrationsbilaga Between the Lines Architecture och Horn.Uggla landskapsarkitekter 2023-06-05
- dagvatten- och skyfallsutredning, Structor 2023-04-28
- miljöteknisk markundersökning, AFRY 2023-05-29
- geoteknisk undersökning, AFRY 2023-04-04
- bullerutredning, Åkerlöf Hallin Akustik 2023-05-29
- trafikutredning, Ramboll 2023-05-08
- parkerings- och mobilitetsutredning, Ramboll 2023-03-28
- naturvärdesinventering, AFRY 2022-12-22
- Dags- och solljusstudie, Urban Minds 2023-05-05

Innehållsförteckning

Planens syfte.....	2
Handlingar.....	2
Bakgrund.....	4
Planområde.....	4
Undersökning om betydande miljöpåverkan.....	5
Tidigare ställningstaganden.....	5
Bebyggelse: förutsättningar, förändringar och konsekvenser.....	8
Natur och miljö: förutsättningar, förändringar och konsekvenser.....	14
Störning/risk: förutsättningar, förändringar och konsekvenser.....	18
Trafik: förutsättningar, förändringar och konsekvenser.....	21
Kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö.....	24
Genomförande.....	25
Medverkande.....	28

Bakgrund

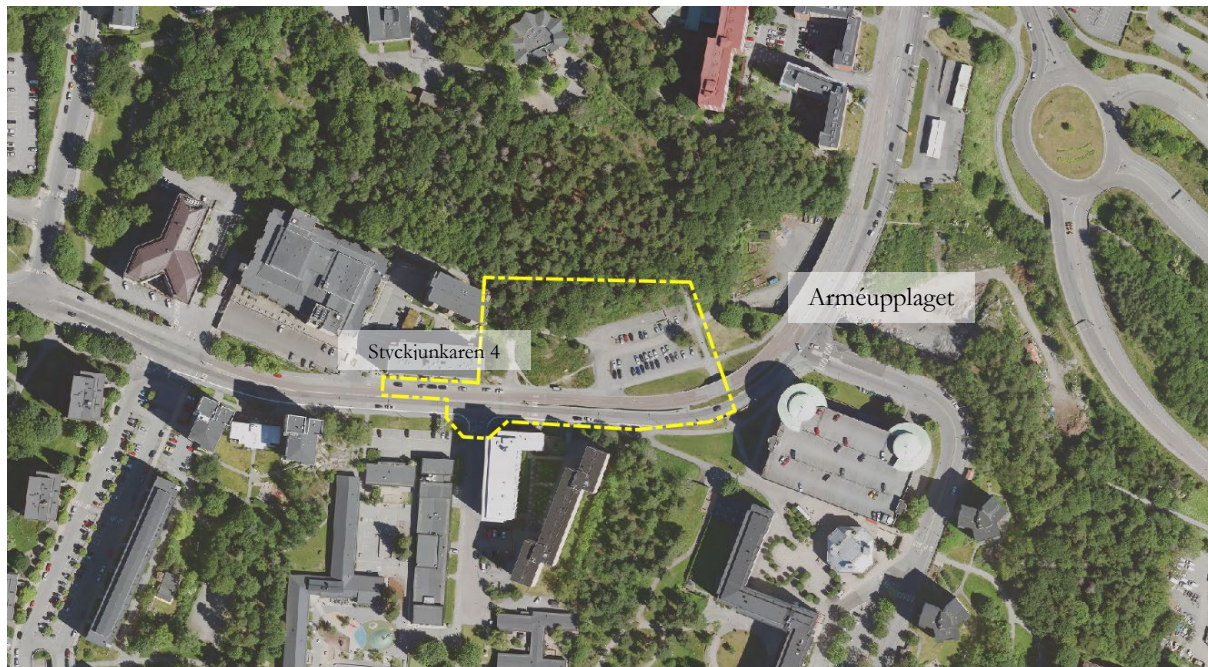
Området har, sedan förberedande arbeten för Huvudstaledens dragning genom Huvudsta på 60-talet, använts vid behov för upplag och parkering. Dagens parkering är fortfarande av tillfällig karaktär. Enligt översiktsplanen finns det potential till komplettering med både bostäder och annan verksamhet i Huvudsta, framförallt längs Armégatan/Storgatan och invid tunnelbanestationerna.

Detaljplanen är del av en större komplettering längs Armégatan, med en potentiell fortsatt utveckling med bostäder öster och sydost ut ned mot Pampas marina och det parallella detaljplaneprojektet för Ekelund.

Kommunstyrelsen beslutade den 2 juni 2014 (§91) om att markanvisa området till Granen Holding (senare Arwidsro fastigheter). Kommunstyrelsen gav då även byggnadsnämnden i uppdrag att påbörja planarbete för detaljplanen med inriktning på bostäder och möjlighet till förskola. Planarbetet kom dock inte att starta innan ett antal övergripande frågor klarlagts, bland annat frågan om Frösundaledens dragning genom Huvudsta. Därför betraktas planuppdraget som påbörjat vid tidpunkten för Byggnadsnämndens beslut om planuppdrag, vilket togs den 24 november 2021 (§118). Detaljplanen handläggs med så kallat standardförfarande.

Under senhösten 2022 genomfördes en medborgardialog rörande del av Armégatan (från Ekelundsvägen till Huvudstagatan). Dialogen hölls bland annat för att få inspel till omvandling av gatan och upplevelsen av närmiljön. Ett stort antal synpunkter berörde planområdet och dess omgivning, vilket lett till vissa justeringar och ger bra stöd till föreslagen förändring av platsen.

Planområde

Planområde inom gul linje.

Planområdet omfattar cirka 11 500 kvm och avgränsas i söder av Armégatan. I öster ligger Arméupplaget (stadens område för bearbetning av massor). I norr möter området upp ett skogsområde och mot väster bostadshuset på fastigheten Styckjunkaren 4 (Armégatan 36). Planområdet berör del av fastigheterna Huvudsta 4:11 och 4:18, vilka båda ägs av Solna stad.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

När ett förslag till detaljplan upprättas ska planen genomgå en undersökning (i praxis tidigare kallat behovsbedömning) enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (1998:808). Syftet med undersökningen är att se om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Omständigheter ska identifieras vilka talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Bostadsbebyggelsen har utformats och placerats med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller. Planen bedöms preliminärt inte heller innebära några övriga risker, för människors hälsa och säkerhet, som inte kan hanteras med lämpliga åtgärder. Planområdet ligger i kanten på skogsområdet norr om, vilket innehåller ett stort antal skyddsvärda tallar samt ett antal värdefulla lövträd. Ett genomförande av detaljplanen bedöms påverka ett tiotal av nämnda träd i sådan mån att det behöver tas ned. En viktig del av planarbetet hittills och framåt kommer att vara att säkerställa åtgärder för att minimera påverkan där möjligt. Sammantaget bedöms den negativa miljöpåverkan som planen kan ge upphov till vara begränsad.

Den positiva miljöpåverkan som planen skulle kunna ge upphov till grundar sig främst i en markanvändning som gör närområdet tryggare (främst gångstråk genom skogsområdet med fortsättning i tunnel under Armégatan) samt ger förbättrad möjlighet till gång- och cykeltrafik. Planområdet ligger även väl till för att ge goda förutsättningar för kollektivtrafikresande.

Utifrån ovan har detaljplanens genomförande inte bedömts medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen delar stadens bedömning, under förutsättning att hänsyn tas till naturvärdena kopplade till de särskilt värdefulla träden i närområdet. Någon strategisk miljöbedömning görs därför inte. Någon MKB upprättas inte för planen.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

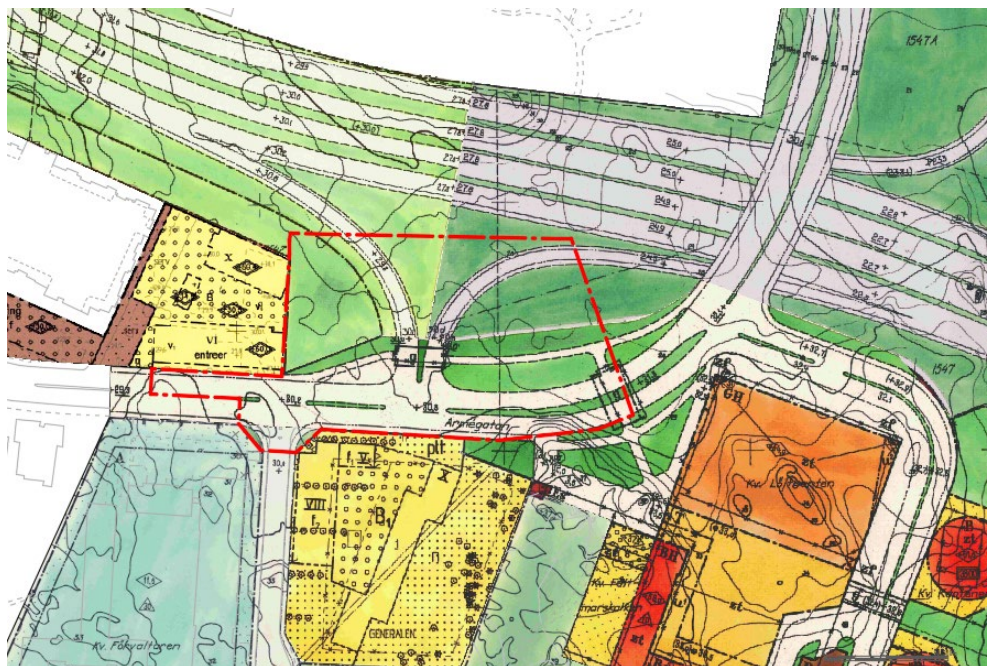
Solna stads gällande *Översiktsplan 2030*, antagen 2016 och aktualitetsförklarad 2020, anger att planområdet ligger inom område för framtida blandad stadsbebyggelse. Kompletteringar i Huvudsta förespråkas i anslutning till någon av tunnelbanestationerna. En viktig del är även att de stora gaturummen omvandlas till stadsgator.

Gestaltningssprogram för Armégatan/Storgatan

Riktlinjer för gestaltningen av Armégatan/Storgatan finns redovisade i ett gestaltningssprogram från 2007. Programmets riktlinjer samt kompletterande trafikutredning, naturvärdesinventering och medborgardialog ligger till grund för utformningen av Armégatan i anslutning till aktuellt projekt.

Gällande detaljplaner

Planområdet inkluderar del av tre detaljplaner för park och trafikändamål kopplade till tidigare tänkt dragning av Huvudstaleden samt utbyggnaden av Armégatan (Huvudsta leden IV 0407/1965, Huvudstaleden och Ekelundsvägen 0406/1967 samt Västra skogen 0402/1967). Samtliga planers genomförandetid har gått ut. Planområdet angränsar i väster till detaljplanen för Styckjunkaren 4 (P13/7) för bostäder och parkering, där genomförandetiden går ut i november 2023.

Aktuellt planområde inom röd linje över collage av gällande planer i området med den inte längre aktuella trafikleden precis norr om.

Arkitekturprogram

Solna Arkitekturprogram som antogs i april 2022 beskriver Solnas hållning i arkitektur- och gestaltungsfrågor samt ger vägledning för hur staden bör utvecklas för att säkerställa god arkitektur, tilltalande rumsbildningar och en varierad livsmiljö för stadens invånare.

Programmet ska ge inspiration och stöd i såväl tidiga skeden som vid framtagande av detaljplaner och bygglovsprövning. Genom att hålla gestaltningen levande genom hela stadsbyggnadsprocessen stärks utvecklingsdialogen och det blir även lättare att hålla kvar vid tidiga visioner när projekt ska förverkligas.

Programmet ger riktlinjer för utformning av stadsmiljön med utgångspunkt i en tredelad skala, utifrån människan, bebyggelsen och staden. I den mänskliga skalan ligger fokus på upplevelser i ögonhöjd, och storlek på stadsrummet (exempelvis från fasad till fasad). I bebyggelseskalan fokuseras på väggar, tak och i stadsskalan ligger fokus på den större strukturen (exempelvis i indelningen mellan allmänt och privat).

Miljöpolicy och strategi för stadens miljöarbete

Miljöpolicy för Solna stad samt *Strategi för Solna stads miljöarbete 2016–2019* ska ligga till grund för både intern och extern verksamhet. De uppsatta målen ska så långt möjligt implementeras i plan- och byggprojekt. De övergripande målen för Solna stads miljöarbete är uppdelade i tre tematiska mål

vars koppling till exploateringsprojekt förtydligas i skriften ”På väg mot ett hållbart Solna” (september 2019):

- **Hållbar stadsutveckling.** Detta innebär bland annat att marken ska utnyttjas effektivt och goda kollektivtrafiklägen ska användas för bebyggelse. En tät stadsstruktur ska skapas med en blandning av bostäder, arbetsplatser och service. Värdefulla grönområden ska värnas och bevaras. Utvecklingen av miljövänliga byggnader ska fortsätta.
- **Effektiv resursanvändning.** Planeringen ska skapa förutsättningar för ett effektivt transportsystem, bland annat genom att främja kollektivt resande, gång- och cykeltrafik. Staden ska arbeta för en hög energieffektivitet och minimera mängden avfall.
- **God livsmiljö.** Inriktningen är att det ska vara nära till parker och grönområden och gaturummets grönska ska bidra till ekosystemtjänster. Staden ska arbeta för minskat buller samt förbättrad luft- och vattenkvalitet. En sund inomhusmiljö ska säkerställas vid planering av nya bostäder och vid ombyggnation.

Innehållet i skriften ska bland annat vara ett stöd vid framtagande av projektspecifika miljöprogram, vilka kopplas till bindande överenskommelse om exploatering.

Dagvattenstrategi

Målen i *Strategi för en hållbar dagvattenhantering i Solna stad* (antagen i december 2017) ska så långt möjligt implementeras i denna detaljplan. Som verktyg och styrmedel för en hållbar dagvattenhantering i detaljplaner nämns bl.a. dagvattenutredningar med åtgärder. Riktlinjer för dagvattenhanteringen är att minst 20 mm regn ska fördröjas lokalt, företrädesvis i öppna lösningar.

Cykelplan

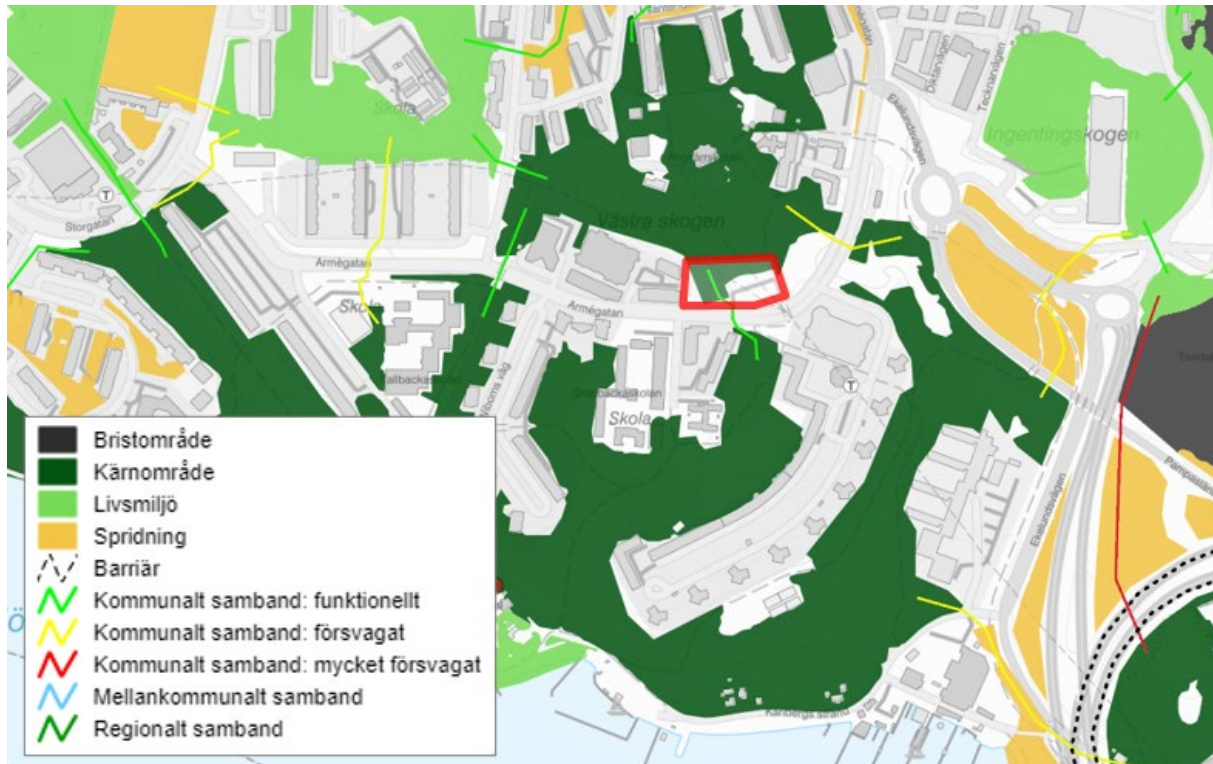
Solna stads cykelplan antogs av kommunstyrelsen i maj 2016. Cykelplanens huvudcykelstråk 2 genom Huvudsta är planerat norr om planområdet. I genomförandeprogrammet (2017) till planen finns samtidigt en alternativ dragning där cykelbana anläggs längs med Armégatan.

Gestaltningssystem för Solna stads offentliga miljöer

Gestaltningssystem för Solna stads offentliga miljöer, godkänt av dåvarande stadsbyggnadsnämnden i januari 2008, ska fungera som standard vid utformning av allmän platsmark men även ge riktlinjer för utformning av kvartersmark.

Grönplan

Grönplan för Solna stad (antagen av kommunstyrelsen i juni 2016) är ett strategiskt planeringsunderlag med syfte att tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer. Planområdet ligger invid två viktiga spridningssamband över Armégatan. Vid senare bedömning i samband med naturvärdesinventering 2022 har det öst-västra sambandet bedömts som svagt till skillnad från i Grönplanen. I projektet berörs främst det nord-sydliga sambandet. Sambandet inkluderar flera olika naturtyper, där en gemensam nämnare är tallar och ekar, vilka spelar en viktig roll för många andra arter.

Karta över Solnas gröna infrastruktur. Mörkare områden indikerar att fler arter lever och drar nytta av området. Sträckan visar på bra (gröna) och sämre (gula och röda) samband mellan områden.

Bebyggelse: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Stads- och landskapsbild

Planområdet domineras idag av en grusparkering som också fungerar som angöring till Arméupplaget i öster. Parkeringen ansluter i sig till skogsområdet i norr. Angöringen till Arméupplaget sluttar svagt nedåt mot öst och skogsområdet sluttar svagt uppåt mot norr. Planområdet ansluter till gångtunneln under Armégatan mot Tunnelbanestationen Västra skogen.

Närområdet kännetecknas av 60- och 70-talets bebyggelseideal med hus i park, i form av både lägre lameller och högre punkthus. Just längs Armégatan finns samtidigt även speciella tillskott så som Shells tidigare huvudkontor, stationsbyggnaden och även parkeringshuset Motorborgen. Närmast ligger det senaste tillskottet på Styckjunkaren 4.

Bebyggelseförslag

Som underlag för planförslaget ligger ett bebyggelseförslag i ett nytt kvarter. Kvarteret har utformats för att minska påverkan på det gröna sambandet mellan skogsområdena i norr och söder. Förslaget tar tillvara och fastsätter på luckor mellan och förbi bebyggelse, över gård och under gatan (genom gångtunneln) för att säkerställa och förstärka sambandet. Det tillförs grönska genom trädplantering omkring kvarteret och längs gatan och det anordnas gröna tak och plantering på balkonger och fasader.

I området finns i huvudsak två skalor på bebyggelsen, där förslaget kopplar an till båda. En lägre skala mot Armégatan där passerande kommer nära in på byggnaden (benämnd lågdel här och i plankartan), och en högre mot skogsområdet i norr där skogen bryter upp kontakten mellan passerande och byggnad (benämnd högdel här och i plankartan). Kvarteret ligger på gränsen i en framtida större omvandling från det öppna modernistiska Huvudsta till den kommande kvartersstaden i Ekelund (söder om Pampas Marina). I den gränsen utformas kvarteret som en hybrid med en aktiv bottenvåning med lokaler och stadskaraktär mot gatan, jämfört med en öppnare och lugnare karaktär mot skogsområdet.

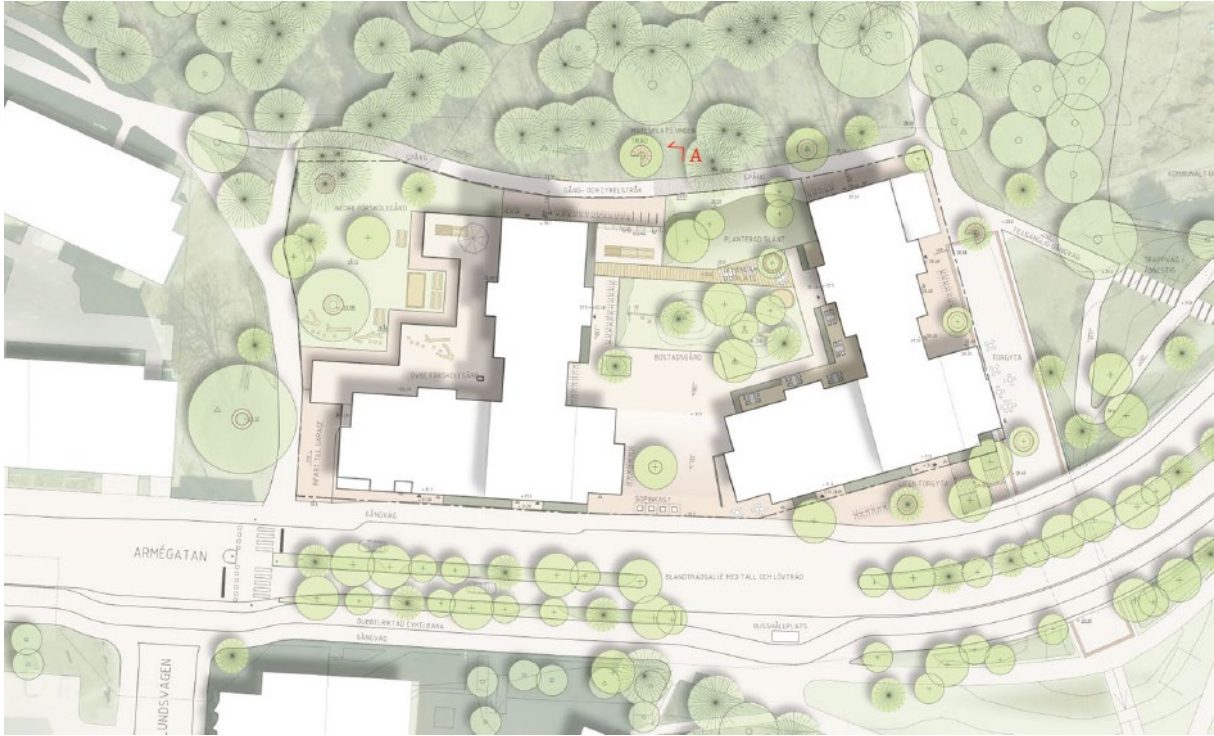

Illustration av bebyggelseförslaget, sett från Armégatan.

På liknande sätt kan material och kulör användas för att samspela med befintlig bebyggelse, som med skogen. Bebyggelseförslag redovisas närmare i bifogad illustrationsbilaga

För att säkra en aktiv bottenvåning mot Armégatan och gångstråk, ställs krav på minsta bruttoarea för lokaler i bottenvåning (**s₂**), samt krav på våningshöga glaspartier för att skapa kontakt mellan verksamheten i lokalen och gaturummet. Vidare möjliggörs för ett mindre område mot nordost som också ska nyttjas för lokaler eller utrymmen med direktentré mot gångbanorna (**s₃**).

Gården, ovanpå ett garage, mellan byggnaderna är en av flera utemiljöer för de boende. Gården ska vara planterad för att stärka spridningssamband, men också för trivsel och ett bra lokalklimat för de boende (**b₁**). För att säkerställa den gröna kopplingen mellan byggnaderna, ställs även krav på att del av gården ska kopplas ned mot norr genom en slänt istället för en stödmur (pilmarkering på plankartan). För att hålla gårdsytan öppen för de boende utan att begränsa ytor för samvaro under året, tillåts endast en mindre byggnadsvolym över bjälklaget (korsmark på plankartan).

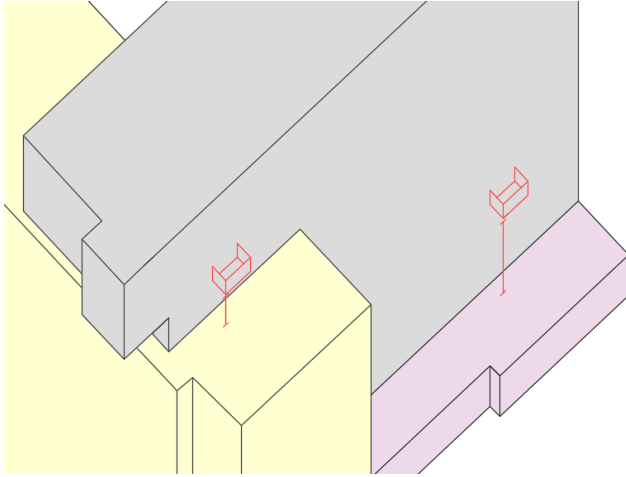
Illustrationsplan på bebyggelseförslaget.

Därutöver skapas även gemensamma takterrasser på respektive lågdel, där räcket blir en förlängning av fasaden. Höjden på lågdelen regleras därför med en högsta höjd för golvet på takterrassen (h_4). I övrigt regleras de lägre bygnadsdelarna med en högsta nockhöjd (h_1-h_3). För planområdet gäller även en högsta totalhöjd, om +59,56 meter över nollplanet (motsvarande 28 meter över Armégatan), som främst är tänkt att reglera högsta höjd för högdelen. Höjden relaterar till högsta tillåtna höjd för att inte påverka Bromma flygplats negativt. För att stärka nyttan och användning över året av takterrasserna, ges möjlighet till undantag med en högre nockhöjd för gemensamhetslokaler för de boende (f_1).

Utemiljöerna kompletteras av balkonger, för vistelse och samvaro, men också för att mjuka upp byggnaderna och stärka det gröna sambandet. Därav ställs krav på att balkonger på lågdelen ska förses med ordentligt dimensionerade planteringslådor. Vidare är det av stor vikt att balkongerna inte skiljer av kontakten mellan lägenheterna och gatu- och skogsrummet. En funktion av placeringen av bebyggelsen är att stärka övervakningen av den idag ganska otrygga platsen. Det ska därför vara möjligt för boende att ha markkontakt genom fönstren, och för passerande att ha fönsterkontakt från marken. Plankartan reglerar därför även hur mycket av fasaderna som får tas upp av balkonger samt hur mycket de får kraga ut. Variationen i balkongplacering och utbredning är även en viktig aspekt i att ge de höga fasaderna variation och liv i kombination med kvalitativa utemiljöer för de boende. Därför tillåts större utkrängning i begränsad omfattning, samtidigt som det ställs krav på variation mellan våningsplanen. I ändarna på högdelen tillåts ordentlig utkrängning för att förstärka riktningen och gestaltningssidén med att den högre byggnadskroppen lutar ut över den lägre.

Maximal utkrängning utgår ifrån yttersta fasadliv, vilket ska tolkas som yttersta delen av byggnadskroppen (exklusive balkonger). På plankartan finns en illustration som visar tänkt yttersta fasadliv.

Balkong får anordnas över annan lägre byggnadsdel oavsett vilken högsta nockhöjd som gäller för den lägre byggnadsdelen. Som exemplet nedan, med balkong på den grå högdelen får kraga ut över de lägre gula och rosa byggnadsdelarna. Samma sak gäller över gårdsbjälklag och över byggnadsdel för skolanvändning.

Schematisk redovisning kring balkongers placering över annan byggnadsdel.

Byggnadernas placering och utbredning är snävt reglerat. Därför ges viss flexibilitet i placering av burspråk längs med fasaderna på högdelarna (f₂).

Riksintresse

Planområdet ligger inom riksintresse för luftfarten. Hinderytan till Bromma flygplats är konformad och höjdbegränsningen för planområdet är som lägst +59,56 meter över nollplanet, vilket också är högsta totalhöjd för samtliga byggnader inom planområdet. I omgivningen finns samtidigt ett stort antal befintliga byggnader som är högre än +59,56 meter:

- Mot väster inom Styckjunkaren 4 till en nockhöjd om +59,8 meter
- Mot söder inom Generalen 1 till en totalhöjd om +63,5 meter
- Mot nordost inom Furiren 2 till en totalhöjd om cirka +60,5 meter
- Mot sydost med de nio stjärnhusen längs Johan Enbergs väg till en totalhöjd om +62,9 meter
- Mot sydväst inom Korsnäbben 1 till en totalhöjd +62,5 meter

Med en begränsning till den i riksintressebeskrivningen definierade högsta höjden, bedöms det därför inte finnas någon risk att riksintresset tar skada av planförslaget.

Solljus/skugga och dagsljus

Byggnaderna är placerade med den lägre delen parallellt med Armégatan tillika söder och den högre med gavel mot samma riktning. På så sätt skapas förhållandevis goda förutsättningar för att skapa lägenheter med bra dagsljus. En dags- och solljusstudie har tagits fram av Urban Minds. Utifrån studien kan det konstateras att det längs en begränsad del av fasaden kommer krävas särskild hänsyn vid utformning av lägenheterna för att säkerställa goda dagsljusförhållanden. Studien inkluderar samtidigt inte balkonger, och placering och utbredning av balkonger kommer därför att studeras vidare i nästa skede.

Lågdelarnas innersidor får klart begränsat solljus (soltimmar/dag). Även gården skuggas till hög grad. Lägenhetsutformning (exempelvis med genomgående lägenheter) och kvalitet på gård och takterrasser är därmed av vikt vid genomförande av planförslaget.

Offentlig och kommersiell service

Planområdet ligger i nära anslutning till Västra skogens torg och tunnelbanestation, vid vilka det finns service i form av dagligvaruhandel, hälsorelaterad service, bilservice med mera.

För att ge förutsättningar för mer liv längs Armégatan, gångstråket och vid gångtunneln ställs krav på att 100kvm i bottenvåningen i den östra byggnaden ska upplåtas för centrumverksamhet (S₂). Det ska uppföras minst två separata lokaler, varav en ska vända sig mot både gata och gångstråk.

Skola

Det finns ett flertal förskolor och skolor i närområdet. Närmaste grundskola är Granbackaskolan snett över gatan mot sydväst. Där finns även Påfågeln förskola.

I och med utbyggnaden med bostäder i området bedöms det finnas ett ökat behov av framförallt förskoleplatser. I detaljplanen möjliggörs därför för skolverksamhet (ej specificerat till förskola för att möjliggöra flexibel användning över tid). Som dimensionerande exempel används en förskola i fyra avdelningar. Förskolan placeras i souterräng med det övre planet något över Armégatan, och det lägre våningsplanet i nivå med skogsområdet norr om kvarteret. För att möjliggöra fyra avdelningar skjuter det lägre våningsplanet ut från huvudbyggnaden. På så sätt kan det utskjutande taket också användas som del av förskolegården.

Förskolan ligger precis intill det större skogsområdet, vilket förskolegården vänder sig ut mot. Den ordnade och inhägnade gården kommer ha vissa nivåskillnader och ett antal träd kommer att kunna bevaras. Gården är på cirka 1 100kvm (motsvarande cirka 12,5kvm/barn) och med tillgång till skogsområdet precis intill bedöms en god utemiljö kunna skapas.

Genom den tydliga uppdelningen mellan förskolegård och innergård för boende (den senare i öster mellan byggnaderna), minskar även potentiella konflikter mellan verksamheten och de boende.

Förskoleverksamheten bör ha direktutgång till del av gården, och användningen begränsas därför till de första två våningsplanen i detaljplanen (S₁).

Tillgänglighet

De nya byggnaderna ska uppfylla krav på tillgänglighet enligt gällande lagstiftning. Förutsättningar för detta ges i detaljplanen. Frågan hanteras i bygglovsprövningen. Även allmän plats ska uppfylla gällande krav på tillgänglighet, vilket säkerställs under planarbetet och efterföljande projektering.

Trygghet

Som nämnts inledningsvis kännetecknas planområdet av dagens grusparkering och infarten till Arméupplaget. Båda bidrar till en negativ och otrygg upplevelse av platsen. Inte minst när mörkret lagt sig. Bilden återspeglas i inkomna svar från medborgardialogen som hölls under hösten 2022.

Detaljplanen möjliggör för ett stort antal bostäder samt ställer krav på lokaler i bottenplan mot både Armégatan och mot gångstråket nordost. På så sätt finns förutsättningar för att fler

personer är i rörelse i (och med uppsikt mot) området under större del av dygnet. Infarten till Arméupplaget kommer flyttas, och på lång sikt kommer upplaget flytta helt.

Planförslaget bedöms svara upp mot de flesta av synpunkterna för området som inkom under medborgardialogen, och det därför finnas goda förutsättningar för en starkt trygghet.

Barnperspektiv

I och med ett genomförande av planförslaget tillförs värden till ett område som idag så gott som helt saknar värden ur ett barnperspektiv. I planförslaget planeras för skolverksamhet (förskola och förskolegård) i den västra delen av kvarteret. Utformningen av förskolegården blir särskilt viktig ur ett barnperspektiv. Även bostadsgård, takterrasser och inte minst den direkta kopplingen till skogsområdet utgör viktiga miljöer för barn som kommer att vistas i kvarteret (och området i stort).

Ambitionen i detaljplanen är att innergården för bostadskvarteret ska kännas trygg och vara fredad för de boende. Förändringen av Armégatan ger gående och cyklister mer utrymme, och drar ned skalan på gaturummet. Barnperspektivet har varit centralt vid utformningen av båda trafikalternativen då området passeras av elever till flera olika skolor. Det är förändringar som inte minst gynnar barn och ungdomar.

I detaljplaneskedet bestäms inte vilka framtida servicefunktioner som kommer att lokaliseras inom detaljplanen. Det är dock viktigt att ta i beaktning att det bör finnas något för alla barn och ungdomar vid framtida planering. Planering för mycket grönska utomhus och kvälls- och nattöppna mötesplatser inomhus för äldre ungdomar genom exempelvis gemensamhetslokaler gynnar barn och ungdomar.

Natur och miljö: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Naturvärden och spridningssamband

Planområdets naturvärden har inventerats av AFRY. Området ligger i skogsbrynet av ett barrskogsområde. Just brynzonen utgörs dock främst av lövträd. Det finns ett stort antal skyddsvärda och värdefulla träd (framför allt äldre tallar). I genomförd naturvärdesinventering bedöms därför skogsområdet ha ett påtagligt naturvärde (klass 3 av 5). Värderingen bygger till stor del på de äldre träden och andra arter som lever av och på dem, exempelvis den rödlistade Talltickan.

Skogsområdet är även värdefullt ur ett rekreativt perspektiv. För promenerande, motion och inte minst lek.

Karta över inventerade naturvärden.

Skogsområdet och träden är bärande i flera gröna spridningssamband som går genom Huvudsta. Planområdet passeras av ett samband, som idag anses vara gott.

Karta och illustration över spridningsmöjligheter för djur- och växtliv genom och förbi förslaget.

Planförslagets genomförande innebär att skogsbrynet tas i anspråk och att ett antal av träden i skogskanten behöver tas ned. I det fortsatta arbetet ska skyddsvärda och värdefulla träd kartläggas noggrannare (exempelvis genom kartering av rötter), så att påverkan på dem kan minimeras. I nuläget bedöms omkring 10 av de träden behöva tas ned (vilket redogörs för i illustrationsbilagan). Delvis beroende på huvudbyggnaderna, delvis på förskolans utskjutande våningsplan och delvis på gångbanan norr om byggnaderna.

De två nya byggnaderna har lagts på så pass långt avstånd från varandra att det går att komplettera med grönska både emellan och på sidorna. För att bibehålla och på sikt stärka (när träden blir äldre) spridningssambandet bör nya träd främst vara av tall och ek, även i gaturummet.

Förutom nya träd är avsikten även att byggnaderna ska bidra med gröna inslag. Mest konkret med inbyggda planteringslådor på balkonger mot Armégatan samt genom tjocka gröna tak. Även del av fasaden kan kläs med grönska. Vidare avses träd som ändå behöver tas ned återanvändas som faunadepåer i närområdet.

I plankartan ges återstående skyddsvärda och värdefulla träd inom kvartersmarken skydd genom bestämmelsen n_1 om att träd inte får avverkas och endast beskäras i trädvårdande syfte. Lovplikten för marklov utökas genom a_1 för att möjliggöra prövning av n_1 . Berörda träd är i söder en ek om 550mm stamdiameter och i norr två tallar om 500mm stamdiameter.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster inom planområdet är i dagsläget främst koncentrerade till skogsbrynet, med koppling till det större skogsområdet. Skogsbrynet bidrar i viss mån till utjämning av lokalklimat, som del av en livsmiljö för nyttiga djur och växter, med blommande sälgtill stöd för pollinerande insekter. Även om största delen av planområdet inte är någon vacker syn idag, så kan ändå skogsbrynet/ridån ha en viss positiv effekt. Platsens påtagliga värde hör ihop med dess placering som del i de två gröna spridningssambanden, med positiv effekt långt bortom planområdet.

Planförslaget medför en viss försämring genom ianspråktagandet av skogsbrynet. Samtidigt tillförs en påtaglig mängd grönska genom ny plantering av träd, planteringslådor, regnbäddar för dagvattenhantering med mera både norr om och längs med Armégatan. Det är framförallt reglerande tjänster som stärks, så som ökad möjlighet till skugga och omhändertagande av dagvatten. Med en utveckling av området bedöms även upplevelsen förbättras och i förlängningen även förutsättningar för en tryggare omgivning tryggare.

Viktigt att ha med sig i fortsatt planarbete är att undersöka möjlighet att återskapa brynzon (med rätt arter) i den nya gränsen mellan skog och bebyggelse. Det är även av vikt att välja rätt arter vid nyplantering för att stärka spridningssambandet och stimulera pollinering. På så sätt finns väldigt goda förutsättningar för att både skapa ny och förstärka befintliga ekosystemtjänster.

Dagvatten

Förutsättningar för hantering av dagvatten (inklusive skyfall) för detaljplaneprojektet har studerats i en dagvattenutredning av Structor. I utredningen redovisas dagens situation samt planerad situation utan och med åtgärder för fördröjning och rening. Hanteringen är uppdelad för kvartersmark respektive allmän platsmark.

För att fördröja 20mm regn krävs en fördröjningsvolym om 64kubm för kvartersmarken respektive 74kubm för den allmänna platsmarken (i huvudsak Armégatan). Med anläggande av fördröjningsåtgärder beräknas flöden från markområdena minska med 50 respektive 10 procent jämfört med idag.

I dagvattenutredningen ges förslag på typ och placering av fördröjningsåtgärder för kvartersmark respektive för allmän platsmark. Generellt föreslås skelettjordar och för kvartersmarken även regnbäddar.

Miljö kvalitetsnorm (MKN)

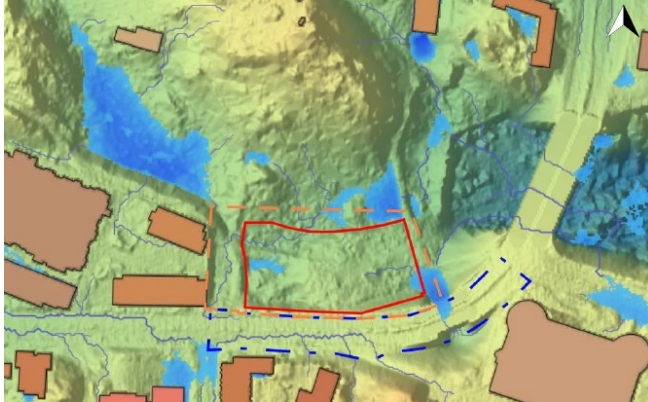
Recipient för berört område är Mälaren-Ulvsundasjön (SE658229-162450). Mälaren-Ulvsundasjön bedöms ha otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Som del i arbetet med att förbättra recipientens status har Solna stad upprättat ett lokalt åtgärdsprogram för recipienten, där ett förbättringsbehov om 64kg fosfor per år har identifierats.

Utan åtgärder minskar de flesta föroreningsämnen, men näringsämnen ökar. Med föreslagna fördröjningsåtgärder beräknas även näringsämnen kunna renas så att föroreningsbelastningen inte ökar. Sammantaget (för både kvartersmark och allmän plats) bedöms projektet bidra positivt till möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen.

Skyfall

Vid ett genomförande av detaljplanen kommer en mindre instängd yta vid framtida förskolegård att jämnas ut. Gångtunneln utgör också en lågpunkt där vatten upp till 60cm beräknas kunna bli stående, utan avledning via ledningssystemet. Huvuddelen av tillströmningen kommer norrifrån. Vid ombyggnation av gångbanan norr om tunneln finns det därmed möjlighet att se över höjdsättningen för att minska avrinningen mot tunneln. På så sätt bedöms inte föreslagen bebyggelse riskera skadas av stående vatten vid skyfall.

Karta över dagens skyfallsituation.

Geotekniska förhållanden

AFRY har gjort en geoteknisk undersökning av området. I rapporten konstateras att tunnelbanans anläggningar, under planområdet, har medfört begränsningar för genomförd geoteknisk undersökning. Att del av planområdet därför inte kunnat undersökas. Samtidigt är planområdet litet, med ganska homogena markförhållanden.

Marken består generellt av en till två meter fyllnadsmassor, överlagrat torrskorpelera och/eller ett lager friktionsjord om en till tre meters mäktighet. Därunder återfinns berg. Centralt i planområdet återfinns berg direkt under fyllnadsmassor.

Det bedöms inte finnas några stabilitetsproblem idag eller vid en exploatering. Grundläggning bedöms kunna ske utan särskilda förstärkningsåtgärder.

Grundvattennivån låg i april 2023 på +27,8 meter, en halvmeter under markytan. Vid anläggande av källare/garageplan under mark kan det därmed vara aktuellt med en tillfällig sänkning av grundvattennivån.

Nämnda anläggningar för tunnelbanan, samt Solna Vattens tunnel för dagvatten medför behov av en lägsta grundläggnings- och schaktnivå inom planområdet. Båda anläggningarna ligger djupt, och en lägsta nivå om +15 meter bedöms ge god marginal till anläggningarna, samtidigt som bebyggelsen inte är tänkt att gå så pass djupt.

Förorenad mark

Platsen har använts som parkering till och från under drygt 50 år, dessförinnan utgjordes området av skogsmark. Under tiden platsen använts som parkering har den även tidvis använts som etableringsområde och upplag.

För att säkerställa att marken är lämplig att använda för bostäder och skolverksamhet, har marken undersökts genom provtagning. Provtagningen har genomförts av AFRY. I fyra av sju

provpunkter har det återfunnits föroreningshalter (>C16-C35 och PAHH samt kvicksilver) högre än acceptabelt för tänkt känslig användning. Föroreningarna bör gå att härleda till att platsen använts och används för parkering av bensindrivna fordon.

Föroreningarna är avgränsade vertikalt och går inte djupare än en meter. De ligger därmed så pass grunt att mark inom fem meter från alla fyra punkter kommer att schaktas ur till minst berört djup vid ett genomförande av detaljplanen.

Även grundvattnet har provtagits i en punkt, där låga föroreningshalter uppmäts för bland annat Nickel och klorerade alifater. Uppmätta värden bedöms inte kräva åtgärd. För att säkerställa om nivåerna varierar över tid ska kompletterande provtagning göras under året.

Föroreningar med nivåer över gränsvärde för känslig markanvändning ska vara sanerade innan byggnation av bostäder påbörjas. I plankartan är därför startbesked villkorat med att föroreningarna är sanerade.

Radon

Radonmätning kommer att utföras i samband med kommande grundläggningsarbeten. Ansvaret för att bedöma radonrisken på varje byggplats och vidta skyddsåtgärder åligger den som ska bygga.

Störning/risk: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Trafikbuller

Eftersom detaljplanen är påbörjad efter 2015 gäller förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader (med ändring SFS 2017:359). Förordningen täcker inte in skolgård. Naturvårdsverket har samtidigt tagit fram vägledning utifrån att förordningens värden för uteplats för bostad bör innehållas även för del av skolgård som används för pedagogisk verksamhet.

Bostäder

Planområdet påverkas framförallt av trafikbuller från Armégatan. En viktig fråga under planarbetet har därför varit hur bebyggelsen kan placeras och utformas för att skapa förutsättningar för bra lägenheter och utemiljöer.

Det enklaste sättet att skärma av gård och del av fasad är en utformning med slutna kvarter. Slutna kvarter är samtidigt en struktur som inte finns representerad i området idag. I området finns istället lameller och punkthus. En struktur med lamell eller punkthus är generellt sämre ur bullersynpunkt, med mindre möjlighet till avskärmning och skyddade sidor.

Bebyggelseförslaget har tagit fasta på delar av fördelarna med det slutna kvarteret samtidigt som det införlivas och anpassas till omgivningens struktur och skalor. Planförslaget är därför en form av hybrid mellan nämnda strukturer. De lägre byggnadsdelarna utgör ett skydd mot Armégatan, men med ordentliga öppningar mot gården. Skyddet mot buller blir något sämre, men djur- och växtliv samt solljus släpps igenom. Ett helt stängt kvarter skulle ge än bättre ljudmiljö på gården, men tappa flera andra värden som möjliggörs med nuvarande förslag. Ingreppet i skogsområdet kan även begränsas (jämfört med exempelvis slutna kvarter) då all angöring sker direkt från Armégatan, och inga nya lokalvägar anläggs.

I förslaget är det hörnlägena som är mest bullerutsatta, och dess utsatthet påverkas endast till del av en annan kvartersform. Där handlar det istället om att studera utformningen av fasaden i detalj. För att se om det går att använda byggnadsdelar som skydd. En möjlig lösning för de utsatta lägena är att använda balkonger med täta räcken och absorberer i taket. Planförslaget ger utrymme för båda typer av lösningar, och kräver av gestaltningsskäl täta räcken mot Armégatan (då de även ska fungera som planteringslådor).

En alternativ lösning för att slippa eller minimera behovet av så kallade tekniska lösningar är att begränsa lägenhetsstorlekar i de utsatta lägenheterna till mindre än 35kvm. På så sätt uppfylls riktvärden i bullerförordningen. Ljudmiljön skulle samtidigt bli sämre än med tillämpande av tekniska lösningar. Solna stad vill se en stor blandning av lägenhetsstorlekar i alla bostadsprojekt, och begränsar ogärna majoriteten av de mindre lägenheterna till de sämsta bullerlägena. I planförslaget har det därför gjorts en avvägning mellan olika lösningar, och olika intressen.

Framtagen bullerutredning (av Åkerlöf Hallin Akustik) visar på möjlighet att lösa bostäder med god ljudkvalité. Utifrån en tidig skiss på möjliga planlösningar konstateras att:

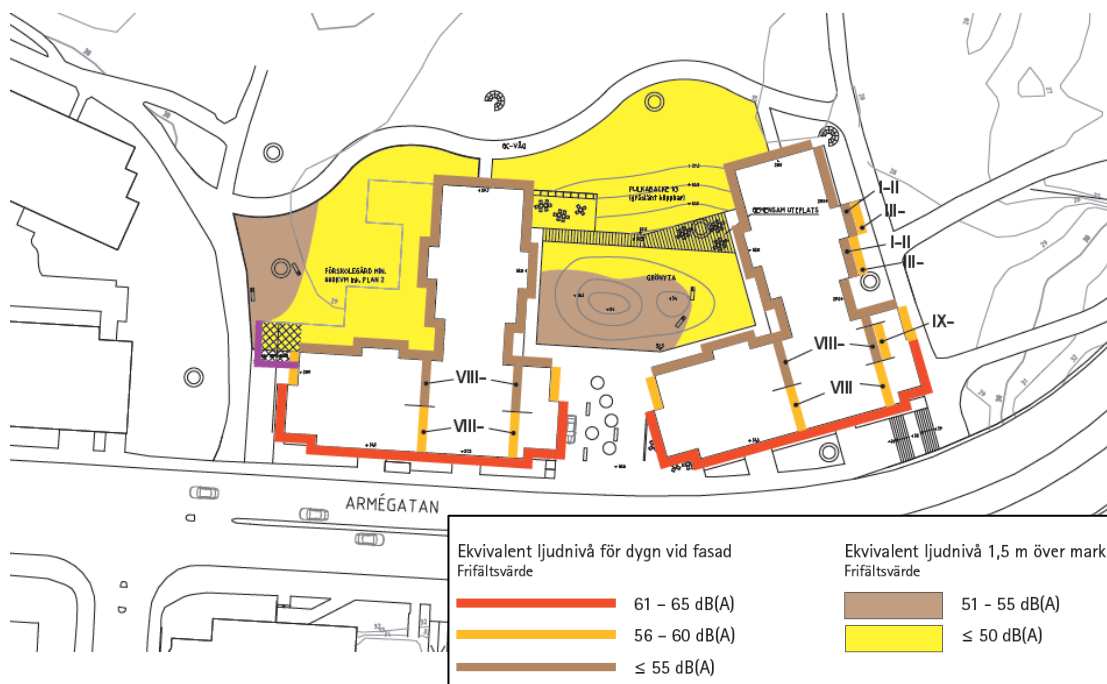
Cirka hälften av lägenheterna får högst 55 dB(A) ekvivalentnivå utanför alla bostadsrum. Tio lägenheter om högst 35 m² får 60 dB(A) ekvivalentnivå vid fasad. Övriga lägenheter får högst 55 dB(A) ekvivalentnivå och 70 dB(A) maximalnivå utanför minst hälften av bostadsrummen.

Alla lägenheter har tillgång till större gård med högst 70 dB(A) maximal och 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå. Gemensam uteplats med högst 70 dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå kan skapas på gården.

Högsta värde i fasad är uppåt 65dB(A) ekvivalent och upp mot 80 dB(A) för maximalljudnivå.

Ljudkvalitetsindex för projektet kan om förstärkt trafikbullerisolering väljs bli 2,0. Index är betydligt högre än minimivärdet 1,0 och bostäder med mycket god ljudkvalitet kan byggas. Väljs trafikbullerisolering motsvarande minimikraven enligt BBR blir Ljudkvalitetsindex 1,1.

Ljudkvalitén för bostäderna regleras genom en generell bestämmelse med hänvisning till riktvärden i bullerförordningen.

Ekvivalenta värden i fält och vid fasad.

Karta visandes Maximala värden i fält och vid fasad.

Förskolegård

Förskolegården är förlagd innanför den västra byggnaden, och skyddas därför från del av trafikbullret från Armégatan. Bullerutredningen visar att det krävs ytterligare skärmning för att åstadkomma lämpliga nivåer på gården. I plankartan ställs krav på att skärmande byggnadsdel uppförs till en höjd om +33,6 meter. Det kan vara en utbyggnad från huvudbyggnaden, en skärm eller en mindre byggnad så som ett barnvagnsförråd eller dylikt.

Vibrationer

Risk för vibrationer från tunnelbanan under planområdet ska beaktas vid grundläggning. Enligt rekommendationerna i buller- och vibrationsutredningen regleras att byggnader ska utformas så att vibrationerna i byggnaden normalt inte överstiger 0,3 mm/s komfortvägda vibrationer i byggnaderna på grund av trafik.

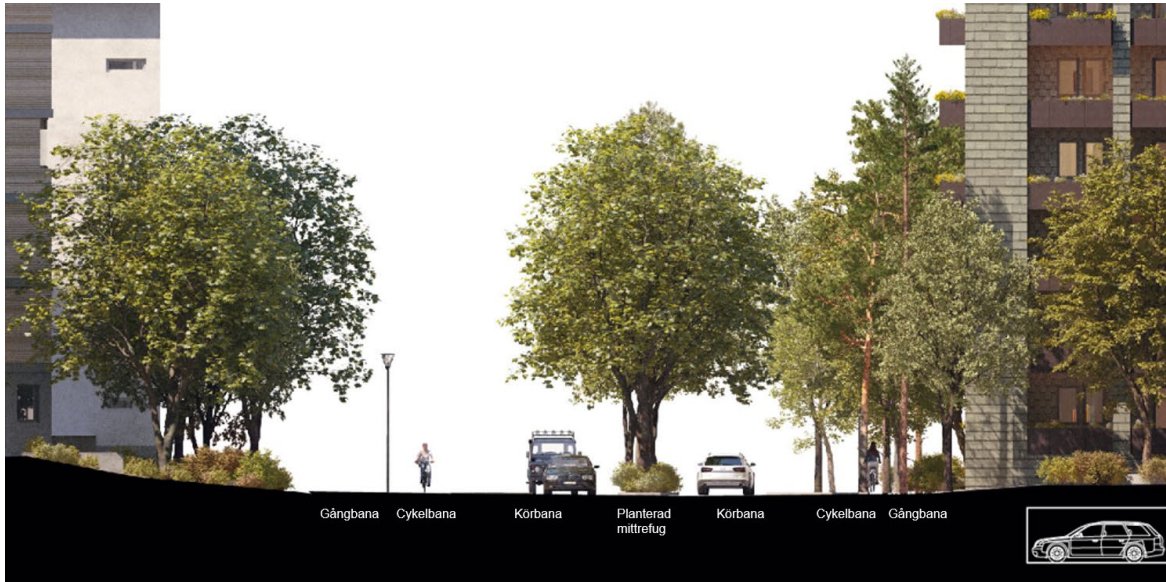
Luftföroreningar

Beräknade halter av kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) utomhus ligger i planområdet under gällande MKN för luft och även under miljömålets riktvärden (2020, SLB-Analys). Tangerande planområdet väster ut längs Armégatan, samt i nordost, ligger den beräknade halten av kvävedioxid per dygn inom den nedre utvärderingströskeln. Ytterligare tioalet meter väster respektive nordost överskrider miljökvalitetsmålets värde per timme.

SLB-Analys har gjort en bedömning av föroreningshalter efter ett genomförande av detaljplanen och dess inverkan på gaturummet. Med uppskrivning av trafikmängder enligt prognos och nedskrivning av föroreningsgrad för NO₂ utifrån en framtida renare fordonsflotta, bedöms nivåerna sammantaget ligga långt under miljökvalitetsnormen för luft.

Trafik: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Som del i genomförandet av detaljplanen kommer Armégatan mellan Emmylundsvägen och Johan Enbergs väg att byggas om. Förutsättningar för ombyggnationen har utretts av Ramboll. Ombyggnationen innebär att körbanan smalnas av till fördel för en separat cykelväg, söder om gatan, samt nya gångbanor på båda sidor. Dagens mittrefug behöver inte utgöra samma barriär som idag, och planteras med träd och buskar.

Sektion efter omvandling av Armégatan med uppväxta träd.

Vid arbetet med omvandlingen av gatan har flera alternativ studerats, varav två möjliga presenteras nedan.

Kollektivtrafik

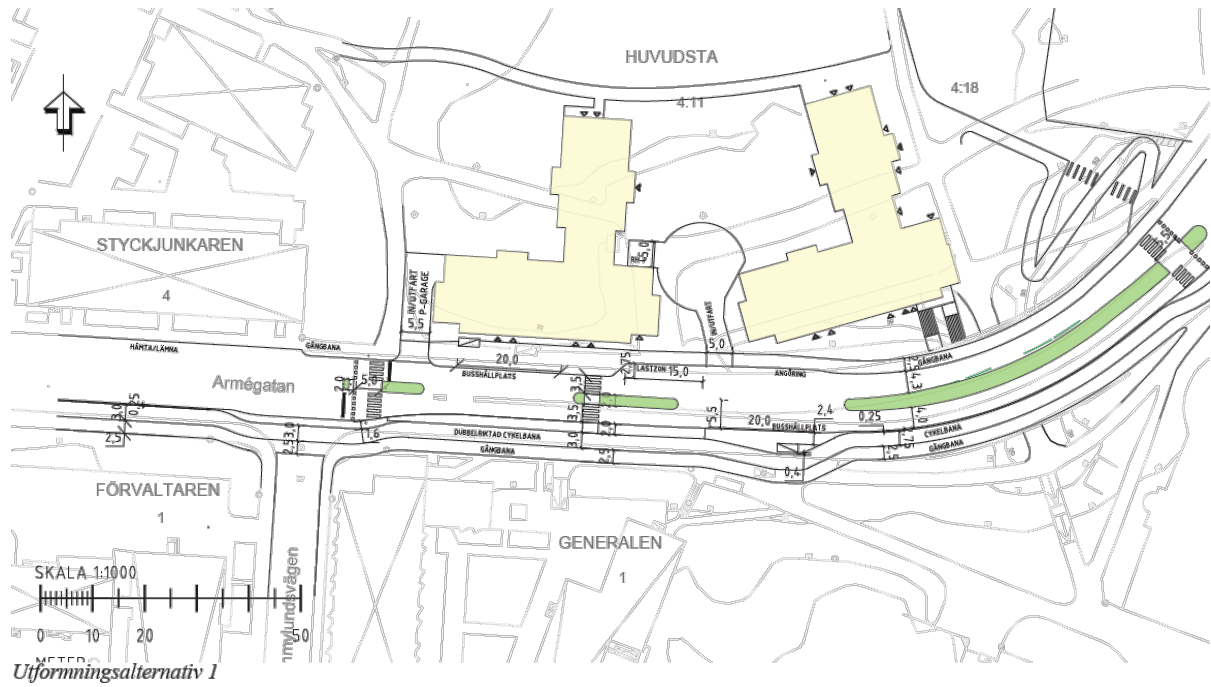
Planområdet har ett mycket gott kollektivtrafikläge med 200 meter till Tunnelbanestationen Västra skogen. Restiden till Stockholm City är under 10 minuter. Närmaste busshållplats (Västra skogen) och ligger på Armégatan i direkt anslutning till planområdet. Busshållplatsen trafikeras av linje 113 mellan Solna centrum och Blackebergs gård (kvartstrafik), linje 196 mellan Hjulsta och Stockholm C (nattrafik) samt linje 952 mellan Huvudsta och Råsunda/Duvbo (närtrafiken fem gånger per dag).

Alternativ trafikutformning

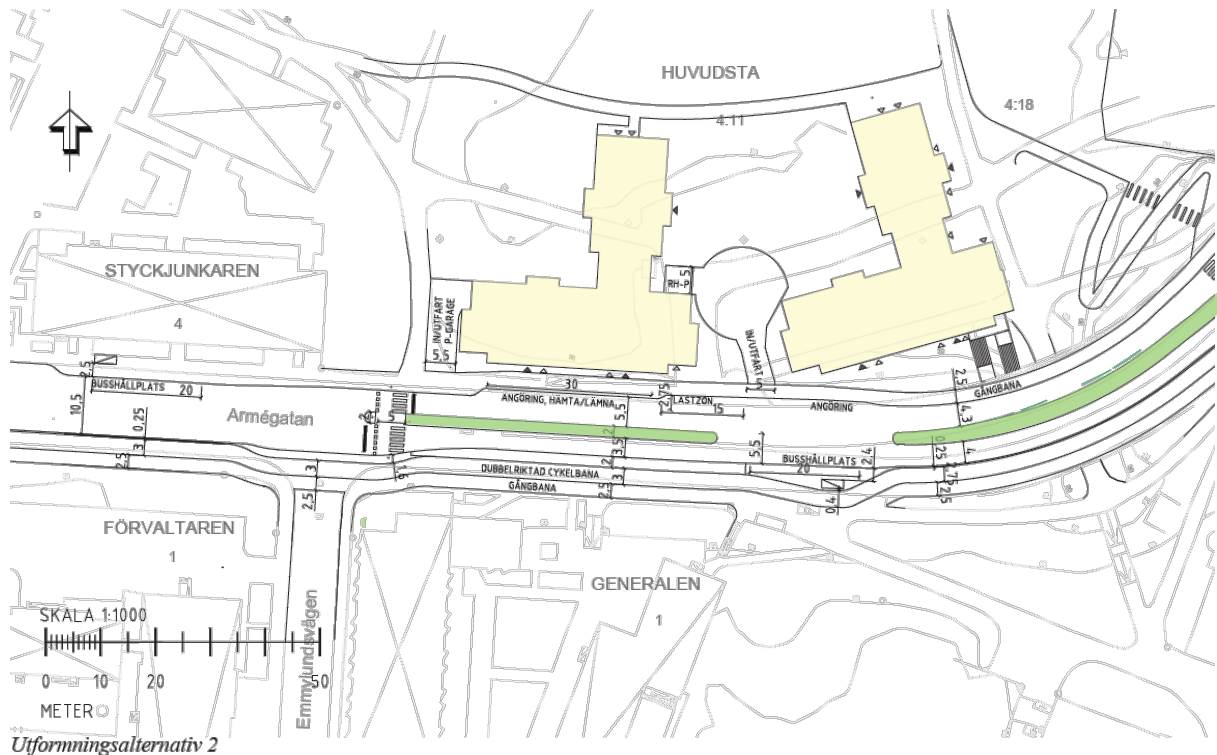
Vid ett genomförande av planförslaget tillförs ytterligare trafikfunktioner på en begränsad gatusträcka som redan idag innehåller flera funktioner. Gångtunneln, och svängen på gatan i öster begränsar möjlighet att sprida ut funktioner.

Det är många olika intressen som behöver vägas mot varandra och flera alternativa utformningar har därför undersökts. För att möjliggöra ett bredare intag av synpunkter för just utformningen av gatan presenteras därför två alternativa utformningar under samrådet. Till granskningen kommer sedan en lösning presenteras.

I alternativ 1 tillförs två infarter, angöring för varu- och avfallstransporter, angöring för personbil till de nya byggnaderna. För att undvika spring över gatan (till och från hållplatsen) tillförs ett extra övergångsställe bakom hållplatsen.

I alternativ 2 fokuseras på att styra korsande till det signalreglerade övergångsstället. Signalregleringen är kopplad till övergångsställets del i att skapa trygga skolvägar. Konkret byter här busshållplatsen plats med parkeringsplatserna framför Armégatan 36 (cirka 70 meter väster ut). På så sätt kan ett extra övergångsställe undvikas. Avståndet mellan busshållplats och tunnelbanestation samtidigt blir längre, men trafikanterna styrs samtidigt till det signalreglerade övergångsstället. Vidare kan den gröna mittrefugen dras ut en längre sträcka.

Biltrafik

Området ligger längs Armégatan som trafikeras av omkring 9000 fordon per dygn (närmast förbi planområdet). I och med ombyggnationen av Armégatan har framtida förutsättningar utretts. Även vid en framtida trafikmängd om nära 12 000 fordon per dygn 2040 bedöms gatuutformningen inte medföra några kapacitets- eller trafiksäkerhetsproblem (oavsett val av utformningsalternativ).

Parkering

Parkering idag och vid ett genomförande av detaljplanen har studerats av Ramboll.

Dagens parkering

Dagens grusparkering har inte några anvisade p-fickor, men parkeringen uppskattas ha en kapacitet om cirka 40 bilar. Parkeringen är i stort sett fullt utnyttjad från morgon till kväll. Parkeringen ingår i Solnas boendeparkering och är inte tidsreglerad.

I planarbetet med detaljplanen för kvarteret Blåmesen, västerut längs Armégatan, inventerades avgiftsbelagda parkeringsplatser i närområdet (inklusive närområdet runt aktuell detaljplan). Inventeringen visade att det finns cirka 1200 platser, varav cirka 320 i snitt alltid är lediga. Ett fullt genomförande av kvarteret Blåmesen skulle innebära att 134 platser tas i anspråk. Om aktuell detaljplan tar ytterligare cirka 40 platser i anspråk skulle det alltså fortfarande finnas drygt 100 platser till förfogande i närområdet.

Vid inventering i parkeringshuset Motorborgen, framgår även att där idag finns överkapacitet om drygt 150 platser (belägningsgrad om cirka 40 procent morgon till kväll). Den kapaciteten bör också räknas in i det totala utbudet av parkering i närområdet.

Sammantaget bedöms behovet av parkeringsplatser kunna lösas inom övrigt bestånd av parkeringsplatser.

Framtida parkering

Till planhandlingarna har det tagits fram en parkerings- och mobilitetsutredning. Utgångspunkten är att Solnas parkeringsnorm följs, och utredningen redovisar möjligheter att lösa mobilitetstjänster och bilpool för att minska behovet av parkeringsplatser för bil. För att möjliggöra och prioritera tillgänglighet och flexibilitet krävs dock inte att besöksparkering för cykel ska förses med tak (visst avsteg från första punkten för möjlighet till reducerad parkeringsnorm).

Det huvudsakliga parkeringsbehovet för bil tillgodoses i garage under kvarteret. Garaget kan även fungera som angöringsplats inom 25 meter för personbil. För angöring med större fordon hänvisas till innergård eller p-ficka längs Armégatan. För kortare besök kan p-ficka längs Armégatan användas. För längre besök hänvisas till garaget. Garaget angörs från Armégatan väster om kvarteret. Angöringsytan får även kombineras med ramp eller liknande för tillgång till förskolegårdens takterrass (n₂).

Med mobilitetsåtgärder kan behovet av bilplatser reduceras med 15 procent. Med tillförande av fyra bilpoolsplatser kan behovet reduceras med ytterligare 16 platser. Efter reduktion beräknas parkeringsbehovet inom kvartersmark till 74 platser (4,2 platser per 1000m² BTA). Därutöver ska fyra parkeringsplatser längs med Armégatan utnyttjas för angöring till förskolan. Platserna är inte reserverade för förskolan, utan reglerade för att passa kortare stopp för hämtning och lämning.

För cykel beräknas parkeringsbehovet till 634 platser varav 55 för mer platskrävande cyklar (exempelvis lådcykel).

Kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö

Detaljplanens genomförande bedöms bidra till en kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö på flera sätt. Några av planens viktigaste ingredienser, för att bidra till en mer kvalitativ, levande och hållbar stad, sammanfattas punktvis nedan:

- Detaljplanens höga täthet nära intill tunnelbanan.
- Dess bidrag till omvandlingen av gaturummet med generösa trottoarer och cykelstråk för vistelse, rörelse, möten med mera.
- Blandade funktioner i form av bostäder, förskola, parkytor samt inslag av centrumändamål med lokaler för service.
- Lokaler med våningshöga glaspartier/skyltfönster mot Armégatan ger transparens, bidrar till gatans belysning och aktiverar närområdet, vilket kan öka tryggheten kvällstid.
- Grönska är av stor vikt för intrycket och upplevelsen av en levande stad. Detaljplanen bidrar starkt med nyplantering av träd vid sidan av och mellan bebyggelsen, och inte minst längs Armégatan.

Delar av innehållet i förslaget bygger och bekräftas även på inkomna svar från medborgardialog. Inte minst rörande trygghet.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap

Kommunen ska vara huvudman för allmän plats inom planområdet.

Solna Stad ansvar för utbyggnad av den allmänna platsmarken. Exploatören finansierar utbyggnaden genom exploateringsbidrag.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från det datum planen vinner laga kraft. Detaljplanen beräknas kunna genomföras inom denna tid.

Tidplan för planarbetet

Samråd	Q2 2023
Granskning	Q1 2024
Godkännande av byggnadsnämnden	Q3 2024
Antagande av kommunfullmäktige	Q4 2024

Planen vinner laga kraft cirka fyra veckor efter antagandet om den inte överklagas.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägoförhållanden

Fastigheterna Huvudsta 4:11 och 4:18 ägs av Solna stad.

Inlösen av mark

Planen medger allmän kvartersmark i form av Skola, delvis i kombination med privat kvartersmark i form av bostäder. Allmän kvartersmark ger kommunen rätt att lösa in marken enligt 6 kap. 13 § 2 p. PBL, och skyldighet att lösa in marken på fastighetsägarens begäran enligt 14 kap. 14 § 2 p. PBL. Syftet med regleringen är att säkerställa att användningen (i det här fallet skola) genomförs enligt planen.

Staden avser säkerställa ett genomförande av den allmänna kvartersmarken genom tecknande av överenskommelse om exploatering. Varken rättighet eller skyldighet att lösa in marken bedöms därför aktuella vid ett genomförande.

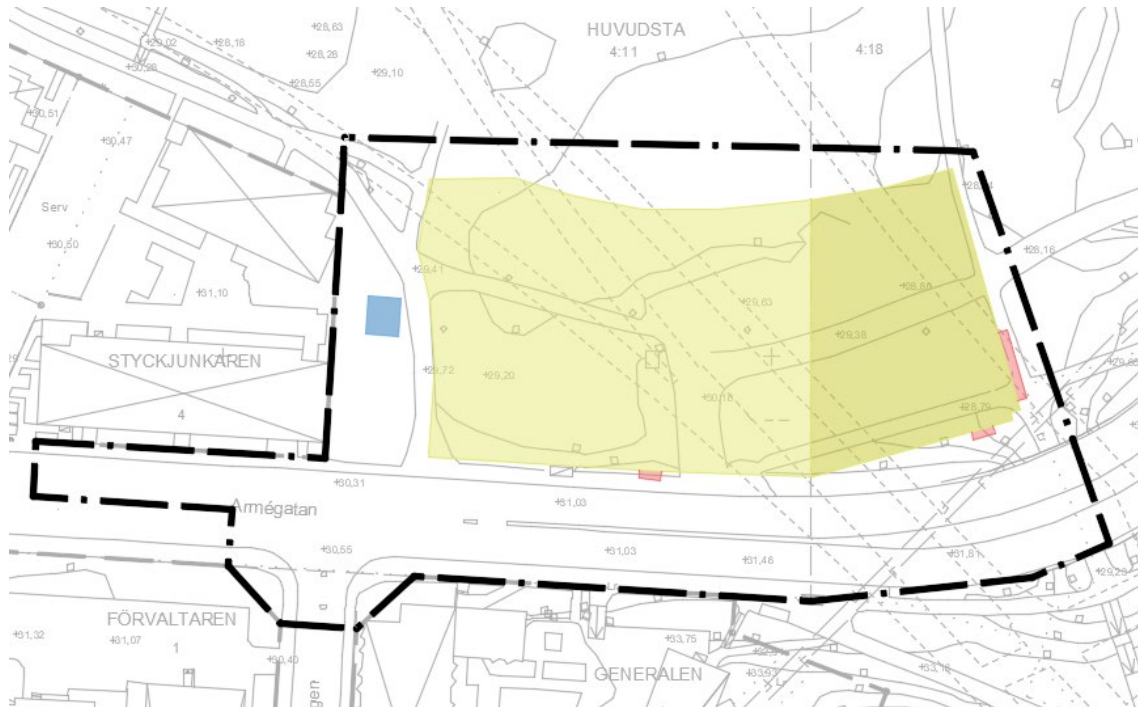
Fastighetsbildning

Vid genomförande av detaljplanen avses berörda delar av kvartersmarken, exklusive för teknisk anläggning, styckas av till ny fastighet. Område för teknisk anläggning (E₁) redovisas på kartan nedan i blått (42m²).

Fastighetsbildningen för kvartersmarken kommer innehålla tre mindre områden med tredimensionell fastighetsbildning. Där övre del inkluderas i ny fastighet för kvarteret, och undre del stadens fastigheter. Solna stad har som princip att byggnadsdelar som kragar ut mer än 1,4 meter över allmän platsmark ska regleras genom tredimensionell fastighetsbildning. I ett av fallen handlar det om utkragande del av byggnad och balkong (avgränsning vid +33.0m). Uppdelningen regleras genom höjdsättning av respektive användning (Bostäder respektive Torg). Övriga två fall berör endast balkong (höjdelarnas kortsidor). Uppdelningen regleras där genom tillåtelse för balkong att kraga ut över allmän plats.

Ansvar och kostnad för ansökan om fastighetsbildning regleras i kommande överenskommelse om exploatering. Ansökan görs till Lantmäteriet.

I kartan nedan är tänkta områden för tredimensionell fastighetsbildning markerade i rött (6, 6, respektive 23 m²). Område som avses föras över till ny fastighet från Huvudsta 4:11 är markerat i ljusgult (1580m²) och område från Huvudsta 4:18 i mörkgult (3450m²).

Karta över möjlig fastighetsbildning vid ett genomförande av detaljplanen.

Servitut

Servitut för starkström finns i planområdets sydöstra hörn inom området för gångbana norr om tunneln. Servitutet bedöms inte påverkas av detaljplanen.

Planområdet berörs även av official-nyttjanderätt för tunnelbanan. Nyttjanderätten bedöms inte påverkas av detaljplanen.

Område för nätstation kommer upplåtas genom nyttjanderätt till fördel för nätägaren Vattenfall.

Tekniska frågor

Gator

Exploatören ska bekosta ombyggnaden av Armégatan, gång- och cykelvägen under tunneln, gångbanan norr om kvarteret samt eventuella anslutningar som berörs

Tunnelbana

Planområdet korsas av anläggningar för tunnelbanan. För att säkerställa att detaljplanen inte medför negativ påverkan på kulverten regleras en lägsta schaktnivå till +15 meter över nollplanet.

Vatten och avlopp

Planerad bebyggelse ska anslutas till det kommunala vatten- och spillvattennätet. Preliminärt genom anslutning mot/från Armégatan.

Djupt under föreslagen torgyta passerar en spillvattenkulvert planområdet. Med reglerad lägsta schaktnivå bedöms inte detaljplanen medföra negativ påverkan på kulverten.

Dagvatten

Skyfall- och dagvattenhanteringen innebär att ca 140 m³ dagvatten måste omhändertas inom planområdets gränser. Åtgärder består av regnbäddar, gröna tak samt skelettjordsytor. Dagvatten- och skyfallsutredningarna kommer att utgöra bilagor till överenskommelsen om exploatering.

Elenergi

Planerad exploatering ska anslutas till Vattenfalls lokala elnät.

Vattenfall har aviserat potentiellt behov av en ny nätstation för att försörja planområdet. Ett område har därför reglerats för det ändamålet (**E**₁).

Området ligger innanför en större ek, och i fortsatt planarbete behöver ledningsdragnings påverkan på eken och dess rötter klarläggas. En alternativ placering kan därmed vara aktuell. Innan granskning ska även övrig påverkan på Vattenfalls ledningar och eventuellt behov av åtgärder vara klargjort i dialog med ledningsägaren.

Värme och kyla

Planområdet korsas av Norrenergis ledningar för fjärrkyla. Ledningarna bedöms behöva flyttas för att möjliggöra ett genomförande av detaljplanen. Förutsättningar för en flytt klargörs i dialog med ledningsägaren senast till granskningen av planförslaget.

Planerad exploatering ska anslutas till fjärrvärmenätet om inte ett mer miljövänligt alternativ kan redovisas. I möjlig mån ska samma resonemang gälla även för kylning.

Avfall

Avfallshantering koncentreras till området vid angörs platsen längs med Armégatan. Utrymmen och kärl för avfallshantering ska vara dimensionerade utifrån kommande lagkrav om fastighetsnära insamling av förpackningar (papper, plast, metall samt färgat och ofärgat glas) från 2027.

Påverkan under byggtiden

Exploatören ska upprätta ett kontrollprogram enligt miljöbalken, för den miljö- och omgivningspåverkan som kan uppkomma under byggtiden. Programmet ska även innehålla åtgärder för att minimera dessa störningar. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med miljö- och byggnadsförvaltningens miljöskydds-enhet och ska vara färdigt före byggstart.

Ekonomiska frågor

Avtal

Solna stad och Arwidsro har tecknat en principöverenskommelse, inkluderat en markanvisning av stadens mark. Enligt överenskommelsen ska kvarteret förutom bostäder även utformas för att möjliggöra anordnande av en förskola om fyra till sex avdelningar samt tio LSS-lägenheter, varav sex i gruppboende.

Innan antagande av planen ska överenskommelsen arbetats om till en överenskommelse om exploatering. Avtalet ska bland annat innehålla förutsättningar för markförsäljning, kostnadsansvar, reglering av anläggningsarbeten, upplåtelse av skollokaler och LSS-gruppboende, samt övriga frågor med anledning av detaljplanens genomförande. Miljöprogram,

dagvattenutredning samt kommande gestaltungsprogram ska knytas till överenskommelse om exploatering.

Utgångspunkten är att exploatören står för samtliga kostnader av planens genomförande. Inkluderat ett exploateringsbidrag för att genomföra förändringar av den allmänna platsmarken.

Medverkande

Planhandlingarna är framtagna av miljö- och byggnadsförvaltningen. Bebyggelseförslag och illustrationer har tagits fram av arkitekter på Between the Lines och landskapsarkitekter på Horn.Uggla genom Arwidsro fastigheter. Även tekniska utredningar har tagits fram genom Arwidsro.

Alexander Fagerlund

Plan- och geodatachef

Anton Karlsson

Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

	Planområdesgräns
	Användningsgräns
	Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

	Gata.
	Gång- och cykelväg.
	Natur.
	Torg.
	Torg, avgränsat vertikalt uppåt till 33 meter över angivet nollplan.

Kvartersmark

	Bostäder, avgränsat vertikalt nedåt till 33 meter över angivet nollplan.
	Bostäder.
	Centrum.
	Transformatorstation.
	Skola.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

	Gångväg
--	---------

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

	Marken får inte förses med byggnad ovan mark.
	Marken får endast förses med byggnad för samvaro eller odling om som mest 40 m² bruttoarea. Murar, trappor, balkonger och pergola får uppföras.

Byggnaders användning

s_1	Skola tillåts endast i de två första våningsplanen ovan mark. Övriga användningar tillåts i samtliga våningsplan. Bestämmelsen gäller inom hela användningsområdet.
s_2	Centrumverksamhet ska totalt uppta minst 100 m² bruttoarea av bottenvåning. Ytan ska fördelas i minst två separata lokaler, varav en ska vända sig ut mot både Armégatan och GC-vägen i öster.
s_3	Bottenvåning får endast användas för centrumverksamhet samt bostadskomplement (trapphus, cykelförråd, och liknande) med egen entré.

Höjd på byggnadsverk

h_1	Högsta nockhöjd är 52.1 meter över angivet nollplan
h_2	Högsta nockhöjd är 32.5 meter över angivet nollplan
h_3	Högsta nockhöjd är 31.5 meter över angivet nollplan
h_4	Högsta golvnivå på takterrass är 51.0 meter över angivet nollplan.

Markens anordnande och vegetation

n_1	Träd med en stamdiometer över 50 centimeter 1,3 meter över marken får endast fällas om trädet utgör en säkerhetsrisk eller risk för spridning av epidemisk trädskudom. Trädbeskäring, kronutglesning, kronlyft och kronreduktion får endast utföras i trädvårdande syfte eller av säkerhetsskäl. Om trädet fälls ska nyplantering inom användningsområdet utföras.
n_2	Marken ska utformas för angöring till garage. Angöring till skola får också anläggas.
$\rightarrow$	Minsta lutning är 1:3. (Pilen pekar uppåt)

Skydd mot störningar

m_1	Skärmande byggnadsdel ska uppföras i gräns mot egenskapsområde ö. Byggnadsdelen ska sträcka sig till +33.6 meters höjd. Höjd över angiven nockhöjd ska utföras som tätt räcke.
-------	--

Stängsel, utfart och annan utgång

	Utfartsförbud
--	---------------

Utformning

f_1	Nockhöjden får överskridas med 3,5 meter för gemensamhetsutrymmen inkl utgång till gemensam takterrass om maximalt 80m² bruttoarea. Därutöver får även 30m² skärmtak eller pergola anordnas.
f_2	Största byggnadsarea över nivå för gårdsbjällklag är maximalt 6,0x1,4 meter. Byggnadsarea under nivå för gårdsbjällklag är fri.
f_3	Räcke på takterrass får överstiga nockhöjden.

Utförande

b_1	Planterbart gårdsbjällklag får byggas under med garage.
-------	---

Ändrad lovplikt

a_1	Marklov krävs även för fällning av träd med en stamdiometer som mäter minst 50 centimeter 1,3 meter ovan mark. Marklov krävs för trädbeskäring, kronutglesning, kronlyft och kronreduktion. Åtgärder på kronan i trädvårdande syfte undantas marklovsplikten. Marklov krävs för markarbeten inom en radie om 4 meter från trädets stam.
-------	---

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Höjd på byggnadsverk

Högsta totalhöjd är 59.56 meter över angivet nollplan

Skydd mot störningar

Byggnaderna och lägenheterna samt eventuella bullerskydd ska utformas så att:

- alla bostadsrum, i bostadslägenhet större än 35 m², får högst 60 dB(A) dygnsekvivalent trafikbullernivå vid fasad.

eller minst hälften av bostadsrummen får sida med högst 55 dB(A) dygnsekvivalent trafikbullernivå och högst 70 dB(A) maximal ljudnivå (frifältsvärden).¹⁾ och den dygnsekvivalenta ljudnivån inte överstiger 65 dB(A) (frifältsvärde) vid fönster till lägenheter om högst 35 m².¹⁾

- gemensam eller enskild uteplats med högst 70 dB(A) maximalnivå och 50 dB(A) dygnsekvivalentnivå (frifältsvärde) kan anordnas i anslutning till bostäderna.
- vibrationerna i byggnaden normalt inte överstiger 0,3 mm/s komfortvägd vibrationshastighet på grund av trafik.
- de totala maximala luftfuktighetsnivåerna inomhus på grund av luft- och stomburet buller inte överstiger 45 dB(A) eller om enbart stomburet buller förekommer högst 30 dB(A).

¹⁾ I mycket begränsad omfattning kan bullerdämpning med balkonger, exempelvis täta räcken och ljudabsorbenter, eller i undantagsfall specialfönster accepteras för att uppfylla riktvärdena.

Utformning

Fasad till lokaler i bottenplan, för centrumverksamhet, ska utformas med våningshöga skyltmarker/fönsterpartier.

På högdels längsida får 40 respektive 10 procent av fasadlängden upptas av balkong som kragar ut som mest 0,7 respektive 1,2 meter från yttersta fasadliv. Placering av balkongerna ska variera från ett våningsplan till ett annat.

På högdels kortsida, mot natur, får 30 respektive 20 procent av fasadlängden upptas av balkong som kragar ut som mest 1,3 respektive 3,0 meter från yttersta fasadliv. Placering av balkongerna ska variera från ett våningsplan till ett annat.

På högdels kortsida, mot gata, får 80 respektive 20 procent av fasadlängden upptas av balkong som kragar ut som mest 1,3 respektive 3,0 meter från yttersta fasadliv.

På lägdell får 35 procent av fasadlängden upptas av balkong som kragar ut som mest 1 meter från yttersta fasadliv. Minst 0,6 meter av utgrävningen ska upptas av en tät planteringslåda. Övrigt balkongräcke ska också utföras tätt.

Utförande

Lägst schaktningnivå är 15.0 meter över nollplan

Villkor för startbesked

Startbesked får inte ges för byggnadsverk förrän nödvändig sanering, för att säkerställa markens lämplighet ur ett föreningssperspektiv, har tillkommit till stånd.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år och börjar gälla från och med att detaljplanen vunnit laga kraft.

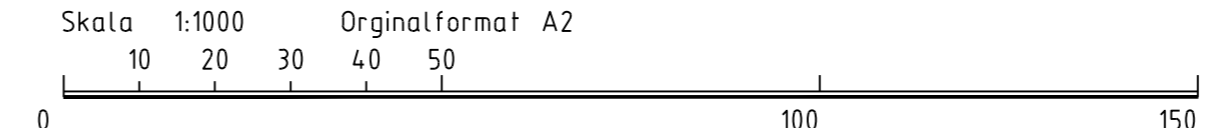
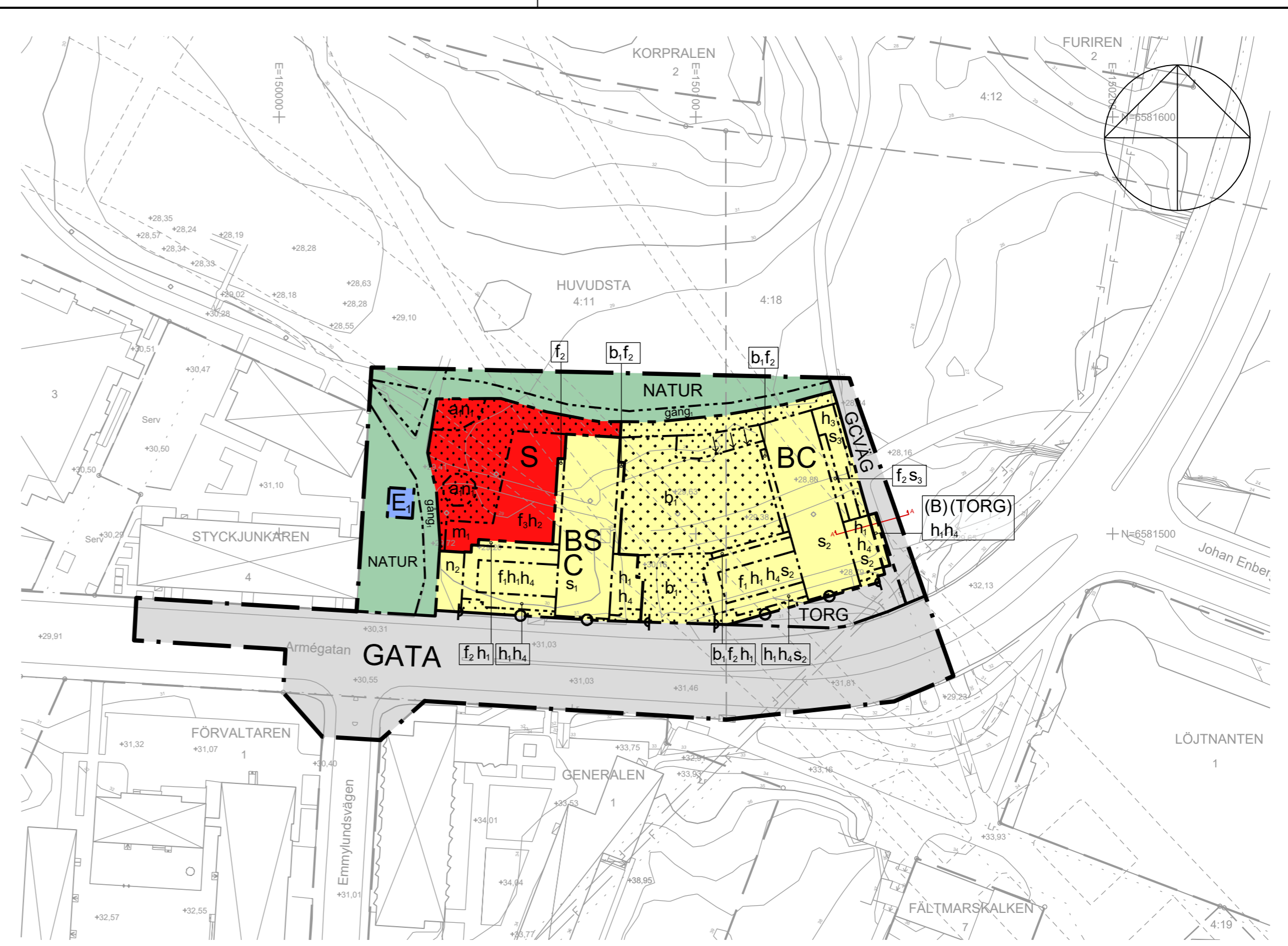
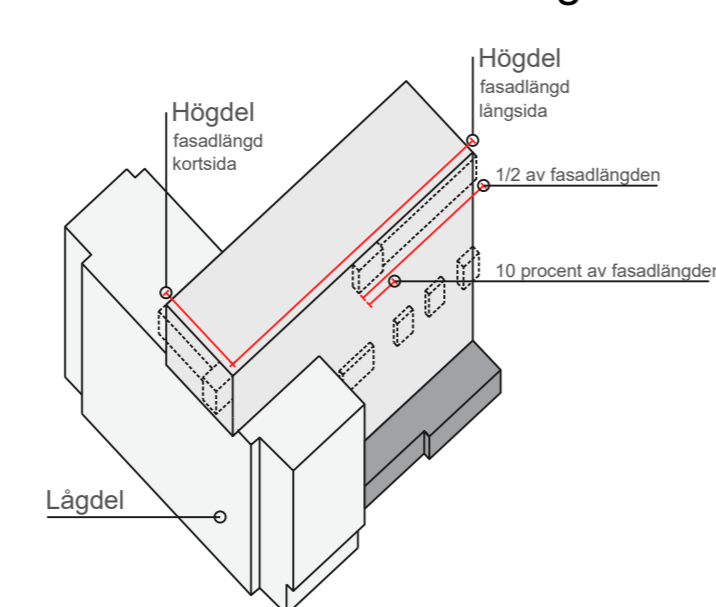
Upplysning

Detaljplanen är upprättad enligt plan- och bygglagen (2010:900) med stöd av Boverkets Planbestämmelskatalog version 2021-10-14.

Sektion A-A

Illustrationer av utformningsbestämmelserna

Beteckningar

	Kvartergräns/traktgräns
	Fastighetsgräns
	Fjärrvärmeledning - i mark
	Servitut/ledningsrätt
	Tunnelbana
	Byggnad, begränsningslinjen utgörs av takkontur
	Byggnad, begränsningslinjen utgörs av husliv
	Fastighetsbeteckning
	Koordinatkruss
	Mark/gatuhöjd

Grundkarta

Koordinatsystem Sweref 99 18.00
Höjdsystem RH2000
Måtklass II
2023-06-08
Grundkartan upprättad av Solna kommun genom utdrag och komplettering av kommunens baskarta
Niklas Vevle
Kart & mätningingenjör

Detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18

Stadsdelen Huvudsta

<p>Samrådshandling juni 2023</p> <p>Standardförfarande</p>	<p>Godkänd</p> <p>Antagen</p> <p>Laga kraft</p>
<p>Alexander Fagerlund Plan- och geodatachef</p> <p>Anton Karlsson Planarkitekt</p>	<p>Ärendebeteckning PLAN.2021.15</p> <p>Plannummer</p>